

**РОЗДІЛ «СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА»
ДО ПРОЄКТУ:
ДЕТАЛЬНИЙ ПЛАН ТЕРИТОРІЇ
ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК, КАДАСТРОВІ НОМЕРИ:
5321881300:00:006:0181, 5321881300:00:006:0094
З УРАХУВАННЯМ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРИЛЕГЛИХ
ТЕРИТОРІЙ, ЯКІ РОЗТАШОВАНІ ЗА МЕЖАМИ С. ГРИГОРО-
БРИГАДИРІВКА ГОРІШНЬОПЛАВНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ КРЕМЕНЧУЦЬКОГО РАЙОНУ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**ЗВІТ ПРО СЕО
Пояснювальна записка**

Замовник:	Управління містобудування та земельних відносин Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області
Договір:	№ДПТ-03/21 від 25.10.2021 року

Директор _____ О. Підлісний

Головний архітектор проєкту _____ Д. Гуржій

Київ 2023

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Головний архітектор проекту	Д. Гуржій	
-----------------------------	-----------	--

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	7
1.1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	7
1.2. ЗМІСТ І ОСНОВНІ ЦІЛІ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ТЕРИТОРІЇ ТА ЙОГО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ПЛАНАМИ ТА ПРОГРАМАМИ	8
РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ НА ОСНОВІ АДМІНІСТРАТИВНИХ ДАНИХ, СТАТИСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ	10
2.1. ПРИРОДНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА РЕСУРСИ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ.....	11
2.1.1. Кліматичні умови.....	11
2.1.2. Геологічна будова.....	13
2.1.3. Водні ресурси	16
2.1.4. Повітряне середовище.....	20
2.1.5. Радіаційне забруднення.....	20
2.1.6. Ґрунтове середовище	21
2.1.7. Ґрунтове середовище.....	22
2.2.8. Фізико-географічне районування та біорізноманіття	24
2.1.9. Природно-заповідний фонд	28
2.1.10. Об'єкти культурної та археологічної спадщини	30
2.2. АНАЛІЗ СИЛЬНИХ ТА СЛАБКИХ СТОРІН, МОЖЛИВОСТЕЙ ТА ЗАГРОЗ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ СИТУАЦІЇ ЩОДО ЕКОЛОГІЇ ТА ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ (SWOT АНАЛІЗ).....	32
2.3. ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО	32
РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ	34
РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЇ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ.....	43
РОЗДІЛ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	58
5.1. ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ЦІЛЯМ ПРОГРАМ ДЕРЖАВНОГО ТА МІСЦЕВОГО РІВНЯ, ГАЛУЗЕВИХ ПРОГРАМ	58
5.2. ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ ПРОЄКТУ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА	

МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВРАХУВАННЯ.	61
РОЗДІЛ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО-, ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ – 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ	63
РОЗДІЛ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	67
РОЗДІЛ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА.....	72
РОЗДІЛ 9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	74
РОЗДІЛ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)	77
РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	79
ДОДАТКИ	81

ВСТУП

Розділ «Стратегічна екологічна оцінка – охорона навколишнього середовища» для документу державного планування «Детальний план території земельних ділянок, кадастрові номери: 5321881300:00:006:0181, 5321881300:00:006:0094, з урахуванням перспективи розвитку прилеглих територій, які розташовані за межами с. Григоро-Бригадирівка Горішньоплавнівської міської територіальної громади Кременчуцького району Полтавської області» виконана ТОВ «КОМПАНІЯ ГЕОНІКС» на замовлення та відповідно до рішення 13 сесії восьмого скликання Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області від 19.10.2021 р. Інвестор: ТОВ «ДІОРИТ».

Стратегічна екологічна оцінка проєкту виконана згідно вимог Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», який був прийнятий Україною на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, та спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 року про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон врегульовує відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, при виконанні документів державного планування, в даному випадку, містобудівної документації місцевого рівня – детального плану території.

Проведення стратегічної екологічної оцінки (далі СЕО) застосовується як системний процес для всебічного оцінювання можливих наслідків реалізації містобудівної документації ще на етапі виконання проєкту документу державного планування детального плану території. Цей процес передбачає розгляд можливих альтернатив, заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до запропонованої містобудівної документації.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і

програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року» (ухвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління» є показник «Частка державних, галузевих, регіональних та місцевих програм розвитку, які пройшли стратегічну екологічну оцінку – відсотків».

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року.

Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Згідно Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», етапами стратегічної екологічної оцінки є:

- 1) визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки;
- 2) складання звіту про стратегічну екологічну оцінку;
- 3) проведення громадського обговорення та консультацій у порядку, передбаченому статтями 12 та 13 Закону, транскордонних консультацій у порядку, передбаченому статтею 14 Закону;
- 4) врахування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій;
- 5) інформування про затвердження документа державного планування;
- 6) моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

В даному томі наводиться Звіт про виконання стратегічної екологічної оцінки детального плану території земельних ділянок, кадастрові номери: 5321881300:00:006:0181, 5321881300:00:006:0094, з урахуванням перспективи розвитку прилеглих територій, які розташовані за межами с. Григоро-Бригадирівка Горішньоплавнівської міської територіальної громади Кременчуцького району Полтавської області.

РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

1.1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Об'єкт СЕО і рівень планування

Детальний план території земельних ділянок, кадастрові номери: 5321881300:00:006:0181, 5321881300:00:006:0094 з урахуванням перспективи розвитку прилеглих територій, які розташовані за межами с. Григоро-Бригадирівка Горішньоплавнівської міської територіальної громади Кременчуцького району Полтавської області.

Рівень планування – місцевий.

Замовник і виконавець СЕО

Замовник СЕО – Управління містобудування та земельних відносин Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області.

Виконавець – ТОВ «КОМПАНІЯ ГЕОНІКС».

Стадія здійснення СЕО

Оцінка проводилась після виконання основних креслень та пояснювальної записки детального плану території, перед його затвердженням.

Особливості документу, що розроблявся

Детальний план території земельних ділянок, кадастрові номери: 5321881300:00:006:0181, 5321881300:00:006:0094, з урахуванням перспективи розвитку прилеглих територій, які розташовані за межами с. Григоро-Бригадирівка Горішньоплавнівської міської територіальної громади Кременчуцького району Полтавської області є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні, яка призначена для обґрунтування довгострокової стратегії планування, забудови та іншого використання території.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» документація державного планування підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Детальний план території розробляється та затверджується в інтересах відповідної територіальної громади з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів та визначає основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки території.

Детальний план розроблений у відповідності до норм ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території», Законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про основи містобудування», «Про генеральну схему планування території України», «Земельного Кодексу України».

Метою розроблення детального плану території є:

- Уточнення планувальної структури та функціонального призначення, параметрів забудови та ландшафтної організації земельних ділянок за межами населених пунктів;
- Формування принципів планувальної організації забудови;
- Визначення всіх планувальних обмежень використання території відповідно до чинного законодавства.

Вимоги Постанови Кабінету Міністрів України від 04.06.2003 р. № 863 «Про затвердження Програми забезпечення безперешкодного доступу людей з обмеженими фізичними можливостями до об'єктів житлового та громадського призначення» повинні обов'язково виконуватись на наступних, більш детальних стадіях проектування конкретного об'єкту містобудування.

При розробленні детального плану території враховується Генеральна схема планування території України, Схема планування території Полтавської області, стратегії та програми економічного, демографічного, екологічного, соціального розвитку відповідної території, програми розвитку інженерно-транспортної інфраструктури, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини та пам'яток археології, чинна містобудівна документація на місцевому рівні та проєктна документація, інформація містобудівного, земельного та інших кадастрів, заяви щодо забудови та іншого використання території.

1.2. ЗМІСТ І ОСНОВНІ ЦІЛІ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ТЕРИТОРІЇ ТА ЙОГО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ПЛАНАМИ ТА ПРОГРАМАМИ

Детальний план території земельних ділянок, кадастрові номери: 5321881300:00:006:0181, 5321881300:00:006:0094, з урахуванням перспективи розвитку прилеглих територій, які розташовані за межами с. Григоро-Бригадирівка Горішньоплавнівської міської територіальної громади Кременчуцького району Полтавської області розроблений на підставі таких даних:

- завдання на розроблення детального плану території;
- рішення 13 сесії восьмого скликання Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області від 19.10.2021 р. Інвестор: ТОВ «ДІОРИТ».
- матеріалів супутникової фотозйомки, Публічної кадастрової карти України, натурних обстежень.

Звіт сформовано на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документа, міжнародного екологічного співробітництва та відповідно до:

- Земельного, Водного та Лісового кодексів України;
- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Закону України «Про основи містобудування»;
- Закону України «Про відходи»;

- Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
  - Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
  - Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;
  - Закону України «Про екологічну мережу України»;
  - Закону України «Про охорону земель»;
  - Закону України «Про рослинний світ»;
  - Закону України «Про тваринний світ»;
  - Закону України «Про генеральну схему планування території України»;
  - Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
  - Національного плану управління відходами до 2030 року;
  - ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
  - ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»;
  - ДСП – 173 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;
  - ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку»;
  - ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
  - ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту»;
  - ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проєктуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд»;
- Основні положення проєктування:
- СНіП 1.02.01 «Охорона навколишнього природного середовища»;
  - Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.96 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів».

На місцевому рівні засади екологічної політики регулюються: Регіональною програмою «Охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022 – 2027 роки», Регіональною програмою «Охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022 – 2027 роки», Обласною цільовою програмою комплексного розвитку лісового господарства «Ліси Полтавщини на період 2016- 2025 роки», Обласною програмою «Питна вода Полтавщини» на 2022-2026 роки.

План заходів передбачає створення сприятливої конкурентоспроможної економіки, створення умов якісного життя, збалансованого просторового розвитку населених пунктів, створення умов для збереження довкілля, формування привабливості та розвитку туристичної галузі.

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ НА ОСНОВІ АДМІНІСТРАТИВНИХ ДАНИХ, СТАТИСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ

В адміністративному відношенні Шматківське родовище гранітів та гнейсів (далі Шматківське родовище) розташоване в Кременчуцькому районі Полтавської області в 2 км на південь від села Карпівка, на лівому березі річки Дніпро, у верхній частині Кам'янського водосховища.

Родовище розробляється ТОВ «ДІОРИТ» на підставі спеціального дозволу на користування надрами. Ліцензійна площа ділянки – 18,5 га.

Гірничо-геологічні умови Шматківського родовища гранітів та гнейсів, у тому числі ділянки що планується до залучення до видобувних робіт, сприятливі для видобування корисної копалини відкритим способом (кар'єр).

На даний час господарська діяльність здійснюється в межах 3-х земельних ділянок:

- земельна ділянка площею 14,8356 га, де знаходиться діючий гранітний кар'єр та відвал для розкривних порід;
- земельна ділянка площею 3,90 га, де планується будівництво паливороздавального пункту для власних потреб;
- земельна ділянка площею 2,60 га, де розміщуються адміністративна будівля, гараж, майстерня, складське приміщення, ділянка зберігання автотехніки та діючий дробильно-сортувальний завод. Передбачається розширення існуючого дробильно-сортувального заводу шляхом встановлення додаткового обладнання.

Планованою діяльністю передбачається розширення меж існуючого кар'єру в межах існуючого гірничого відводу шляхом приєднання двох земельних ділянок площею 4,7266 га та 2,5 га:

- земельна ділянка площею 2,50 га, на даній ділянці знаходиться діючий гранітний кар'єр та відвал для розкривних порід;
- земельна ділянка площею 4,7266 га, планується її залучення до видобувних робіт.

Також планованою діяльністю передбачається розширення площі існуючого гірничого відводу Шматківського родовища гранітів та гнейсів на 9,2 га з доведенням загальної площі гірничого відводу до 27,7 га за рахунок приєднання ділянки розташованої у східній та південно-східній частині родовища загальною площею 12,4 га:

- земельна ділянка площею 12,4 га потребує виділення як частина земельної ділянки площею 22,3 га - для ведення лісового господарства і пов'язаних з ним послуг.

До складу промислового майданчика Шматківського родовища входять:

- гранітний кар'єр;
- дробильно-сортувальний завод;
- адміністративна будівля;
- гараж;
- майстерня;

- складське приміщення;
- ділянка зберігання автотехніки.

Шматківське родовище розташоване в адміністративних межах Горішньоплавнівської міської об'єднаної територіальної громади Кременчуцького району Полтавської області. Адміністративний центр – місто Горішні Плавні.

В орографічному відношенні родовище знаходиться в Середньому Придніпров'ї в межах Лівобережної Придніпровської низовини, що є терасовою рівниною і охоплює долини річок Псел і Дніпро, від яких вона полого підвищується до північного сходу. В рельєфі чітко виділяються заплави першої, другої і четвертої надзаплавних терас. Перша надзаплавна тераса характеризується відмітками від 60 м до 75 м. Друга і четверта надзаплавні тераси з абсолютними відмітками від 70 до 100 м. У відслоненнях на схилах балок і ярів спостерігаються виходи четвертинних, рідше неогенових, відкладів.

Клімат району помірно-континентальний, літо довге і порівняно жарке, зима – з помірними морозами і частими відлигами. Найтепліший місяць – липень, найхолодніший – січень. Середньорічні опади близько 600 мм, переважно у літні місяці. Сніговий покрив малопотужний, нестійкий. Взимку переважають північно-східні вітри, влітку південно-східні і південно-західні.

Поверхня ділянки розташування родовища переважно рівнинна, з пониженням рельєфу на захід, у бік водосховища на Дніпрі. Максимальні відмітки поверхні (82,0-83,0 м) характерні для східної частини ділянки, мінімальні – 63,0 м. Діючий кар'єр витягнутий вздовж берега водосховища, довжина 320 м, ширина 258 м, у північній частині – 150 м.

В економічному відношенні район розташування родовища знаходиться в степовій, майже без лісовій зоні, представлений розораними полями, де вирощують зернові і технічні культури. Населенні пункти розміщені переважно вздовж балок і рік зазвичай сільського типу.

Місто Кременчук, найбільший населений пункт в районі, великий промисловий центр і річковий порт, розташоване на відстані 30 км на північний захід від родовища. У цьому ж напрямку на відстані 10 км знаходиться місто Горішні Плавні, з великим гірничо-збагачувальним комбінатом з розробки залізних руд.

Транспортна мережа представлена автодорогами і річковим транспортом.

2.1. ПРИРОДНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА РЕСУРСИ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ

2.1.1. Кліматичні умови

Кременчуцький район знаходиться у південній частині Полтавської області.

Клімат помірно-континентальний, недостатньо вологий, теплий, сприятливий для розвитку промисловості та сільського господарства.

Метеорологічні характеристики та коефіцієнти, які визначають умови розсіювання забруднюючих речовин в атмосферу.

1. Коефіцієнт, який залежить від стратифікації атмосфери, $A = 200$.
2. Коефіцієнт рельєфу місцевості, становить 1.

3. Середня місячна та середньорічна температура повітря (°C):

Січень	-3,8	Квітень	9,6	Липень	21,5	Жовтень	8,6
Лютий	-3,5	Травень	15,9	Серпень	20,7	Листопад	1,7
Березень	1,7	Червень	19,5	Вересень	15,0	Грудень	-3,0
		Рік	8,7				

Абсолютний мінімум температури повітря за багаторічний період спостережень становив - 35,6°C нижче нуля.

Абсолютний максимум температури повітря за багаторічний період спостережень відмічався + 39°C вище нуля.

Середня максимальна температура повітря найбільш жаркого місяця року липня - 26,5°C вище нуля.

Середній максимум за рік становить 12,8 °C вище нуля.

Середня мінімальна температура повітря найбільш холодного місяця року - січня - 9,1 °C нижче нуля.

4. Середня місячна та річна відносна вологість повітря (відсотки):

- січень – 84 %;
- липень – 65 %;
- рік – 74 %.

5. Середній місячний та річний парціальний тиск водяного пара (гПА):

- січень - 3,5;
- липень -15,7;
- рік - 8,7.

6. В літні місяці переважають вітри північно-західного напрямку, в холодну пору року - східні.

Повторюваність напрямку вітру та штилю (%):

М-ць I	Пн 8,0	ПнС 12,4	С 18,0	ПдС 14,4	Пд 11,3	ПдЗ 10,2	Зх 14,1	ПнЗх 11,6	Штиль 4,0
II	6,3	14,9	24,4	12,6	9,9	8,0	12,6	11,3	3,8
III	7,4	16,9	21,3	13,6	11,5	8,7	11,3	9,3	4,3
IV	8,6	14,3	20,1	13,5	13,2	9,2	11,0	10,1	4,6
V	11,6	17,8	19,5	11,9	11,6	7,2	9,0	11,4	6,7
VI	13,8	15,1	12,2	9,1	10,4	9,0	15,6	14,8	8,0
VII	15,8	17,4	11,0	5,9	5,7	7,9	17,0	19,3	13,0
VIII	18,8	19,5	13,2	6,6	6,6	6,7	11,8	16,8	6,5
IX	12,1	14,4	14,1	8,4	9,4	11,6	15,0	15,0	4,8
X	9,6	11,3	15,2	11,4	10,3	12,1	15,2	14,9	4,9
XI	6,7	9,4	17,6	13,0	12,5	13,1	17,1	10,6	5,2

М-ць І	Пн 8,0	ПнС 12,4	С 18,0	ПдС 14,4	Пд 11,3	ПдЗ 10,2	Зх 14,1	ПнЗх 11,6	Штиль 4,0
ХП	8,0	9,8	14,6	14,9	11,1	12,5	16,0	13,1	3,9
РІК	10,5	14,4	16,8	11,3	10,3	9,7	13,8	13,2	5,8

Середня місячна та річна швидкість вітру (м/сек):

Січень	3,7	Квітень	3,4	Липень	2,6	Жовтень	2,9
Лютий	4,0	Травень	3,1	Серпень	2,7	Листопад	3,4
Березень	3,7	Червень	2,7	Вересень	2,7	Грудень	3,4
		Рік	3,2				

Повторюваність перевищення вітру 10 м/сек та більше складає 108 днів (29%).

Повторюваність перевищення вітру 15 м/сек та більше складає 9 днів (2%).

Швидкість вітру повторення перевищення якої складає 5 % становить 9-10 м/сек.

В середньому за рік найбільшу повторюваність мають вітри до 5 м/сек, які складають 70 -80%.

7. По кількості опадів Кременчуцький район відноситься до зони недостатнього зволоження.

В середньому за рік випадає 520 мм опадів. Із цієї кількості 331 мм випадає в теплий період року (квітень-жовтень), що складає 64 %, а в холодну частину року (листопад-березень) випадає 189 мм або 36 % річної кількості.

8. Середня дата появи снігового покриву третя декада листопада, а його схід припадає на початок третьої декади березня.

9. Середня кількість днів з туманом за рік становить 49 днів.

2.1.2. Геологічна будова

Шматківське родовище кристалічних порід, придатних для виробництва щебню та бутового каменю, знаходиться за 2,0 км на південь від с. Карпівка Кременчуцького району Полтавської обл., на лівому березі Кам'янського водосховища. Площа родовища складає 18,5 га.

Родовище експлуатується відкритим способом з 1960 р.

Потужність розкривних порід складає в середньому 8,4 м. Представлені вони вапняками київської світи і глинами харківської світи. «Харківські глини» – доволі щільні пластичні породи зеленуватого кольору, місцями вміщують значну кількість піщаного матеріалу. Глини мають неоднорідний гранулометричний склад, засмічені уламками кристалічних порід.

За даними геологорозвідувальних робіт (звіти 1977-2021 р.) безпосередньо у межах Шматківського родовища широке поширення мають апліт-пегматоїдні біотитові граніти.

Граніти розкриті майже усіма розвідувальними виробками, пройденими під час проведення дорозвідки родовища, гнейсові породи представлені дуже обмежено.

Виявлено, що в масі гранітів в окремих інтервалах спостерігаються мігматизовані породи або мігматити. Нерідко граніти пересікаються жилами пегматитів потужністю до 5-20 см.

Граніти апліт-пегматоїдні біотитові представляють собою рожеву, рожево-сіру, світло-сіру породу масивної текстури, різнозернисті, частіше від дрібно- до середньозернистих, місцями крупнозернисті з крупними кристалами рожевих польових шпатів, іноді катаклазованих.

Структура породи аплітові, пегматитова, гіпідіоморфнозерниста, місцями графічна.

Граніти мають достатньо високу міцність, помірну тріщинуватість, ступінь якої з глибиною значно зменшується.

Мінеральний склад гранітів такий: плагіоклаз – 35-45 %, калієвий шпат – 20-3 %, кварц – 20-30 %, темnobарвні мінерали – біотит і рогова обманка – 5-10 %, серед акцесорних мінералів у незначних кількостях присутні апатит і рудний мінерал.

Зокрема, для гранітів родовища характерна витриманість мінерального складу, що підтверджується незначними коливаннями у співвідношеннях породоутворюючих мінералів.

Характерною ознакою порід родовища є закономірне проростання польових шпатів кварцом з утворенням графічних, пегматитових структур.

Пегматити, які розвинуті в гранітах у вигляді жил, представлені крупнозернистою рожевою породою з графічною або пегматитовою структурою. Крупні зерна мікрокліна з вrostками кварцу утворюють часто мозаїчні структури.

В незначній кількості на родовищі розповсюджені гнейси біотит-амфіболові і роговообманкові.

Гнейси – породи темно-сірого до чорного кольору, роговообманкові різновиди мають зеленуватий відтінок. Порода масивна зі слабо проявленою смугастістю, в основному під кутом 40-45° до осі керну. В окремих інтервалах в гнейсах спостерігаються виділення гранату червоного кольору.

Тріщинуватість гнейсів має безсистемний характер, переважають вертикальні тріщини, рідше – під кутом 10-15° до осі керну.

Мінеральний склад гнейсів: амфіболи (від 40 до 80 %), плагіоклаз (10-45 %), кварц (5-10 %). Амфібол характеризується різким плеохроїзмом, біотит в лусках яскравого коричнево-червоного забарвлення, польові шпати майже не піддані вторинним змінам.

Текстура породи гнейсова, структура – гранобластова, лепідогранобластова.

Кристалічні породи у межах розвіданого родовища були піддані процесам вторинних змін. Ці зміни мають регіональний характер, пов'язаний з перекристалізацією магматичних порід і утворенням таких вторинних мінералів як епідот, цоїзит, серицит, так і з більш пізнім вивітрюванням.

За ступенем поверхневого вивітрювання кристалічні породи вміщують вивітрілі, слабо вивітрілі та свіжі різновиди.

Процеси вивітрювання супроводжуються політизацією, серицитизацією породоутворюючих мінералів, розвитком тріщинуватості. Тріщини зернові, внутрішньо зернові.

Слабо вивітрілі породи характеризуються проявом названих змін і практично не відрізняються від свіжих.

Вивітрілі граніти представляють собою сильно тріщинуваті змінені породи, легко руйнуються при ударі, утворюючи дрібно уламковий матеріал. Частіше вони вивітрілі до стану жорстви.

Розповсюджені вони в основному в центральній частині родовища, де граніти залягають під четвертинними відкладами (утворення палеогену відсутні).

Потужність вивітрілих порід коливається від 0,40 до 3,35, подекуди досягає 7,25 м.

Свіжі кристалічні породи розкриті усіма розвідувальними виробками, підсічена їхня потужність коливається від 2,5 до 62,5 м.

Хімічний склад гранітів Шматківського родовища характеризується невеликими коливаннями основних породоутворюючих мінералів.

Поверхня кристалічних порід має хвилястий характер. У межах розвіданої площі виділяються два куполовидні підняття: в західній частині родовища, де відмітки поверхні досягають 66,9-72,0 м, і у східній де вони сягають рівня 64,08-70,03 м.

У північному, південному і північно-східному напрямках покрівля корисної копалини знижується до відміток: 38,72 – 46,50 м на півночі і до 44,86 – на півдні.

Кора вивітрювання кристалічних порід, а в місцях її відсутності, корисна копалина покрита відкладами палеогенового віку, представленими вапняками київської світи і глинами харківської світи.

Вапняки київської світи мають дуже незначне поширення у північній частині родовища. Потужність – від 1,5 до 6,2 м. Вапняки характеризуються значною тріщинуватістю, низькою міцністю. В основному, це пухкі, місцями незначно перекристалізовані породи.

Харківські відклади розповсюджені в південній і східній частинах родовища. Потужність – від 2,0 до 14,0 м.

Харківські глини – доволі щільні пластичні породи зеленуватого кольору, місцями вміщують значну кількість піщаного матеріалу. Глини мають неоднорідний гранулометричний склад, засмічені уламками кристалічних порід.

Завершується геологічний розріз відкладами четвертинного віку, представленими терасовими пісками р. Дніпра.

Максимальна потужність пісків приурочена до периферійних ділянок родовища, де виявлено занурення покрівлі корисної копалини. Піски тонкозернисті, глинисті.

Тріщинуватість гранітів Шматківського родовища вивчалася по

керновому матеріалу, шляхом замірів кутів, утворених площиною тріщин з віссю керну, але переважало вивчення тріщинуватості в стінках кар'єру, де спостерігалися слабо вивітрілі і свіжі породи.

Щільність тріщинуватості гранітів у цілому по родовищу як по простяганню, так і на глибину, не рівномірна. Кількість тріщин у верхній, розкритій частині масиву (у кар'єрі) в середньому складає 10-15 тріщин на 2 м². Кількість тріщин з глибиною зменшується.

Тріщини, в основному, мають закритий характер, рідше тріщини відкриті, хвилясті. Площини відкритих тріщин озалізнені, частіше виповнені піщано-глинистим матеріалом.

За даними виконаних замірів тріщинуватості на родовищі виділяють три основні системи тріщин:

1 – тріщини південно-східного напрямку, переважають у поширенні, азимут простягання від 90 до 180°, тріщини вертикальні або майже вертикальні, кут падіння понад 70°;

2 – тріщини північно-східного напрямку, азимут простягання 40-90°, тріщини круто падаючі – кут 76-90°;

3 – тріщини південно-західного напрямку, азимут простягання 210-260°, тріщини круто падаючі – кут 66-86°.

2.1.3. Водні ресурси

Дані про стан поверхневих водних об'єктів

Шматківське родовище гранітів та гнейсів, розробку якого здійснює ТОВ «ДІОРИТ», розташоване на лівому березі Кам'янського (до 2017 р. – Дніпродзержинське) водосховища (Рисунок 2.1.3.1.).

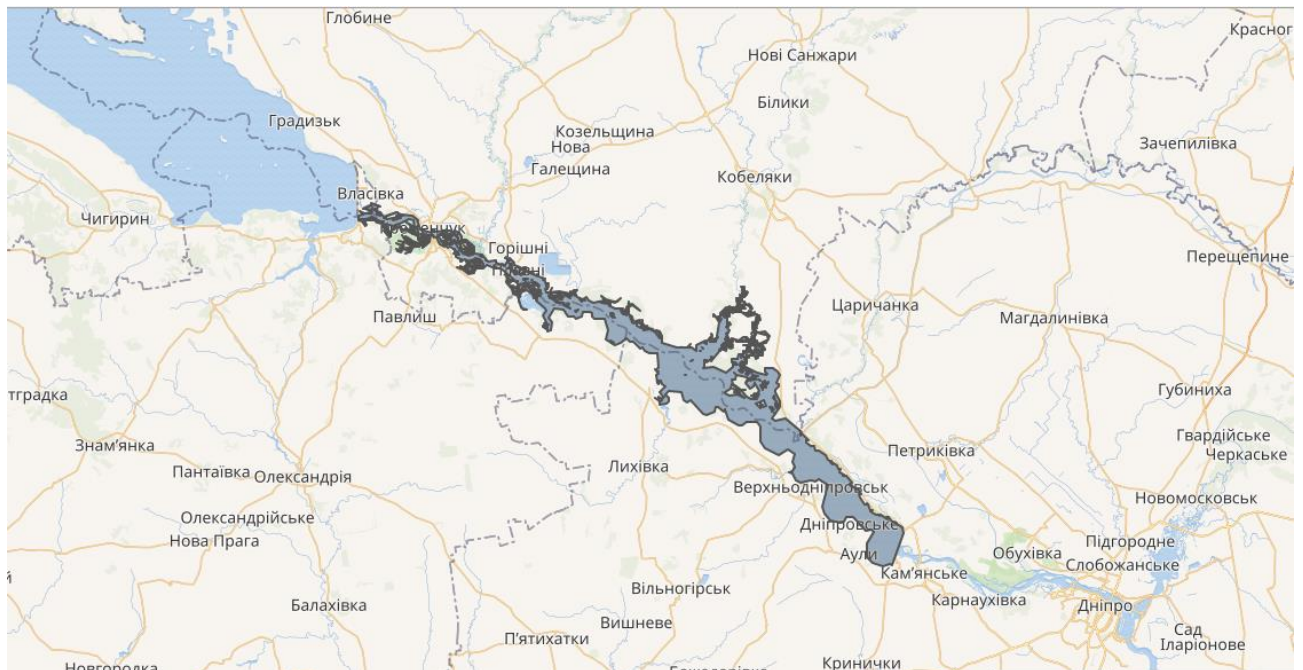

Рисунок 2.1.3.1. – Карта-схема розташування Кам'янського водосховища

Кам'янське водосховище являється одним із шістьох найбільших водосховищ у каскаді на р. Дніпро і було утворене в результаті спорудження

Середньодніпровської ГЕС у 1963-1964 рр.

Площа водосховища становить 567 км², об'єм води $\approx$ 2,45 км³. Водосховище витягнуто з південного сходу на північний захід і має довжину – 114 км, ширину не більше 8 км. Середня глибина водосховища становить 4,3 м, а максимальна – 16 м.

Кам'янське водосховище відноситься до типу річкових з дуже порізаною береговою лінією. Довжина берегової лінії становить 360 км. Правий берег водосховища високий (до 10–25 м), крутий, подекуди уривистий, розчленований ярами та балками, лівий – низький (до 2–5 м), пологий, до якого прилягають мілководні (глибиною до 2) ділянки водосховища, площа яких складає 1/3 частину.

Замерзає водосховище в листопаді-січні, скресає у березні. Товщина криги сягає 65 см. Водобмін відбувається 18-20 раз на рік. Коливання рівня не перевищують 0,5-1 м. Максимальні рівні води спостерігаються у період весняної повені.

Унаслідок регулюючого впливу Кременчуцького водосховища, розподіл стоку і рівнів, з урахуванням підпору, різко відрізняються від природних умов. Меженний стік підвищений і вирівнюється за рахунок спрацювання Кременчуцького водосховища, а весняні повені знижуються в результаті затримки у водосховищі при його наповненні. Через малу ємність водосховище здійснює тільки тижневе і добове регулювання рівнів. В окремі роки, в період весняних повеней, з метою зменшення скидань води через водозлив, можливе спрацювання водосховища не більше ніж на 1 м. У зоні впливу підпору рівні дуже мінливі, що обумовлено характером і величиною пропусків Кременчуцької ГЕС. Добові коливання рівня тут змінюються від десятків сантиметрів до метра і більше. Коливання рівня водосховища за багаторічний період обумовлюються різними станами між компонентами прибуткової і видаткової частин водного балансу в окремі роки, що залежать від гідрометеорологічних умов. Максимальний рівень весняної повені перевищує нормальний підпірний горизонт, який дорівнює 64 м, на 15-20 см, а в літньо-осінній період має місце зниження рівня на величину, що перевищує 70 см.

Використання водосховища комплексне - для енергетики, водного транспорту, зрошування, водопостачання, рибництва і рекреації.

Наявність водосховищ впливає на якість дніпровської води, в першу чергу через біологічний фактор, який підсилюється внаслідок відстоювання та прогріву води.

Якість поверхневих вод залежить від кількості стічних вод і ступеня їх очищення, витрат води, атмосферних опадів, поверхневого сільськогосподарського стоку з урбанізованих територій, тощо.

Найбільші міста біля водосховища - Кременчук, Кам'янське, Горішні Плавні та Верхньодніпровськ.

У Кам'янське водосховище впадають річки Ворскла, Псел та ще кілька менших річок, серед яких Сухий Кобелячок, на східному березі якої розташоване місце провадження планованої діяльності.

Сухий Кобелячок бере початок на схід від села Улинівки. Тече переважно

на захід та південний захід, перед селом Пришибом робить кілька зигзагоподібних закрутів, після чого тече на південний схід і південь. Впадає до Кам'янського водосховища на південний захід від села Салівки.

Довжина річки 35 км, площа басейну 230 км². Похил річки 1,13 м/км. Долина неглибока. Річище звивисте. Заплава в багатьох місцях заболочена. Споруджено декілька ставків.

У районі місця провадження планованої діяльності ведуться спостереження за станом поверхневих вод які здійснює Державне агентство водних ресурсів. Повна назва посту спостереження - р. Дніпро, 539 км, с. Карпівка, Карпівська ЗС, Кременчуцького району. Пост спостереження розташований на річці Сухий Кобелячок, що являється лівою притокою Дніпра, на 270 м в південному напрямку від с. Карпівка та на 1000 м в північному напрямку від місця провадження планованої діяльності (Рисунок 2.1.3.2.).

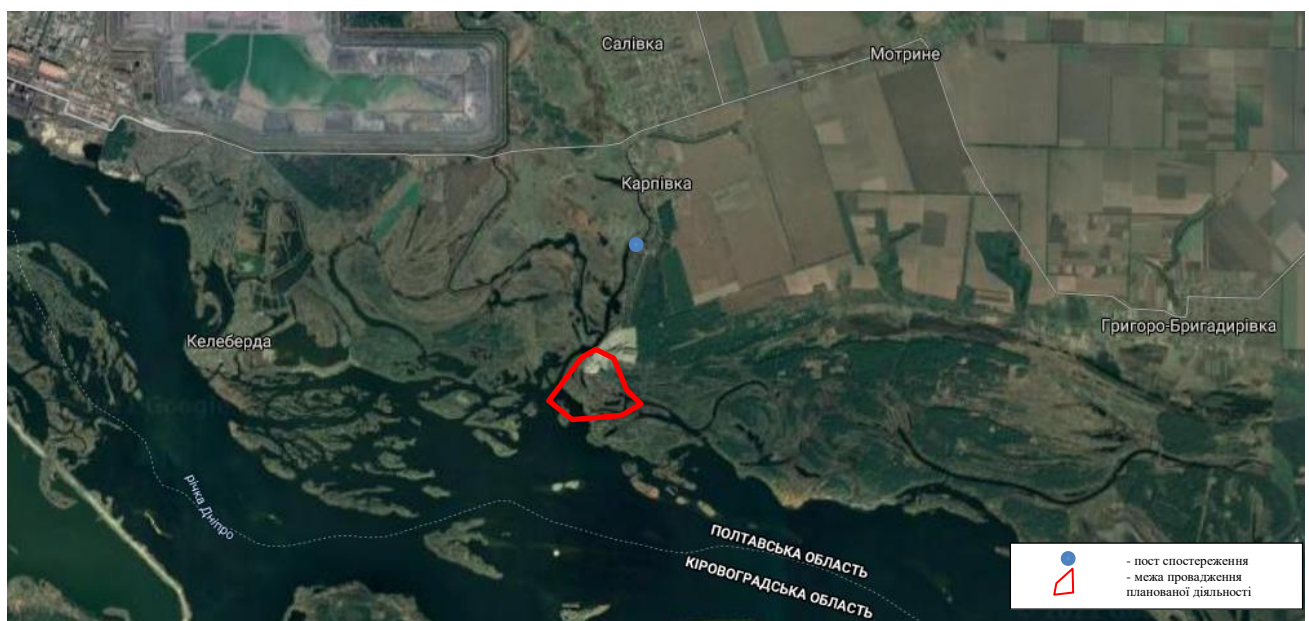

Рисунок 2.1.3.2. – Місце розташування посту спостереження за станом поверхневих природних вод Державного агентства водних ресурсів

За результатами багаторічних моніторингових досліджень можна зробити наступні висновки:

- постійне перевищення значення БСК₅ говорить про те, що з поверхневим стоком до водойми постійно потрапляє значна кількість решток, які для свого окиснення потребують кисень, також підвищений вміст може говорити про низьку біорізноманітність водойми;
- тимчасове перевищення амоній-іонів протягом 2011 - 2012 роках говорить про надмірне потрапляння до водойми стоків сільськогосподарських угідь, неочищених промислових чи господарсько-побутових стоків;
- коливання вмісту розчиненого кисню (найбільші значення припадають на весняно-літній період, а найменші на осінньо-зимовий) говорить про сезонність протікання біологічних процесів у водоймі, в результаті яких вивільняється різна кількість кисню, слід зауважити, що вміст розчиненого

кисню, так само як і БСК5 постійно перевищує нормативні значення протягом досліджуваного періоду;

- сезонні коливання (перевищення) вмісту сульфат-іонів у водоймі говорить про їх органічне походження, а саме вмістом у поверхневих стоках сірковмісні органічні речовини, в тому числі й відходи тваринного походження.

Отже, враховуючи наведені вище дані можна сказати про існуючий вплив на стан поверхневих водойм, що має антропогенне походження, а саме сільське господарство, комунальне господарство, тощо.

Для забезпечення санітарно-гігієнічних та виробничих потреб у водоспоживанні ТОВ «ДІОРИТ» здійснює забір води із свердловини № 3 у відповідності до дозволу на спеціальне водокористування, також передбачені умови скиду стічних вод.

Дані про стан підземних водних об'єктів

За схемою гідрогеологічного районування родовище розташоване в II-б підрайоні можливого використання для водопостачання водоносних горизонтів тріщинуватої зони кристалічних порід докембрію, відкладів палеогенової системи і алювіальних відкладів.

Глибина залягання тріщини водоносного горизонту коливається від декількох метрів до 100 м. Дебіти свердловин, які експлуатують тріщинні води, становлять 2,2-5,8 м³/год. Питомі дебіти змінюються від 0,07 до 1,8 м³/год. Мінералізація тріщинних вод сягає до 1000 мг/дм³. Даний водоносний горизонт за водонасиченням і якісними показниками може використовуватися для централізованого водопостачання з одиночних або групових свердловин.

У межах району провадження планованої діяльності також має розвиток водоносний горизонт, приурочений до відкладів київської та харківської світ.

Представлені водовміщуючі породи глинами, вапняками і в меншій мірі дрібнозернистими пісками. Водонасичення названих відкладів вкрай низьке і тому практичного значення даний водоносний горизонт не має.

На прилеглій до р. Дніпро території поширений водоносний горизонт в алювіальних відкладах, представлених пісками. Глибина залягання його становить 0,4-30,6 м, частіше 1,0-10,0 м. Дебіти свердловин на алювіальні води не перевищують 1,8 м³/год. Ці води в основному прісні, сухий залишок не перевищує 1 г/дм³. За сольовим складом вода відноситься до типу сульфатно-гідрокарбонатно-магнієво-калієвих або натрій-кальцієвих. Слід зауважити, що відсутність водотриву сприяє забрудненню водоносного горизонту стічними водами. Низька водонасиченість алювіально горизонту не дозволяє використовувати його для централізованого водопостачання.

Водоносний горизонт на родовищі в залежності від рельєфу місцевості залягає на глибині 3,2-14,5 м, що відповідає відміткам 63,0-66,7 м. Приурочений водоносний горизонт, в основному, до тріщинуватої зони кристалічних порід, і тільки в депресіях до осадової товщі, представленої глинистими дрібнозернистими пісками, глинами і вапняками.

Строкатість літологічного складу осадової товщі і відсутність надійного водотрива, забезпечило гідравлічний зв'язок води, яка міститься в різних

відкладах, а також водоносного горизонту з водосховищем.

Аналіз глибин залягання і відміток рівня горизонту свідчить, що ухил дзеркала водоносного горизонту спостерігається в сторону водосховища.

2.1.4. Повітряне середовище

Згідно відкритих екологічних даних (за даними «Екологічного паспорту Полтавської області (2020 рік)») основними забруднювачами атмосферного повітря Кременчуцького району є підприємства видобувної (ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат», ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат»), нафтопереробної промисловості (ПАТ «Укртатнафта») та енергетичної галузі (ТОВ «Кременчуцька ТЕЦ») (Рисунок. 2.2.1.1.).

Основні забруднювачі Кременчуцького району

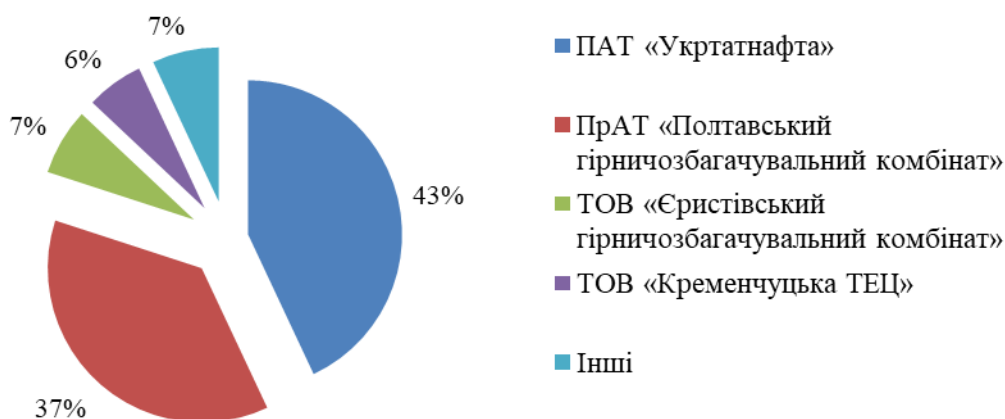

Рисунок 2.2.1.1. – Вклад підприємств у забруднення атмосферного повітря Кременчуцького району

Максимально можливий річний обсяг викидів забруднюючих речовин під час провадження планованої діяльності складає 51,07964 т, що становить 0,2 % викидів від інших стаціонарних джерел Кременчуцького району.

Оцінка стану забруднення атмосферного повітря місця провадження планованої діяльності здійснюється на основі значень фонових концентрацій забруднюючих речовин наданих Департаментом екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації.

Враховуючи наведену вище інформацію, можна зробити висновок, що величини фонових концентрацій забруднюючих речовин в районі розташування Шматківського родовища гранітів та гнейсів ТОВ «ДІОРИТ» коливаються в межах 0,04 – 0,4 ГДК.

2.1.5. Радіаційне забруднення

Відповідно постанови КМУ № 106 від 23.07.1991 року і № 600 від 29.01.1994 року, територія ДПТ, не входить в перелік територій, забруднених в результаті аварії на ЧАЕС Рівні гама-фону становлять у середньому 12 мкР/год,

щільність забруднення ґрунтів цезієм 137 складає менше 1 ки/км².

Дозиметричний паспорт населеного пункту не розроблявся. Природна радіоактивність не перевищує допустимі норми згідно БДУ – 91.

Виходу радону не зареєстровано. Система планувальних обмежень відсутня.

2.1.6. Ґрунтове середовище

За матеріалами агроґрунтового районування (Рисунок 2.1.6.1.), місце провадження планованої діяльності відноситься до Лісостепової Лівобережної провінції, що обумовлює специфічні особливості її ґрунтового покриву. Характерною особливістю території, що розглядається, є велика кількість строкатих ґрунтів, що пояснюється строкатістю ґрунтоутворюючих порід, різноманітністю умов зволоження.

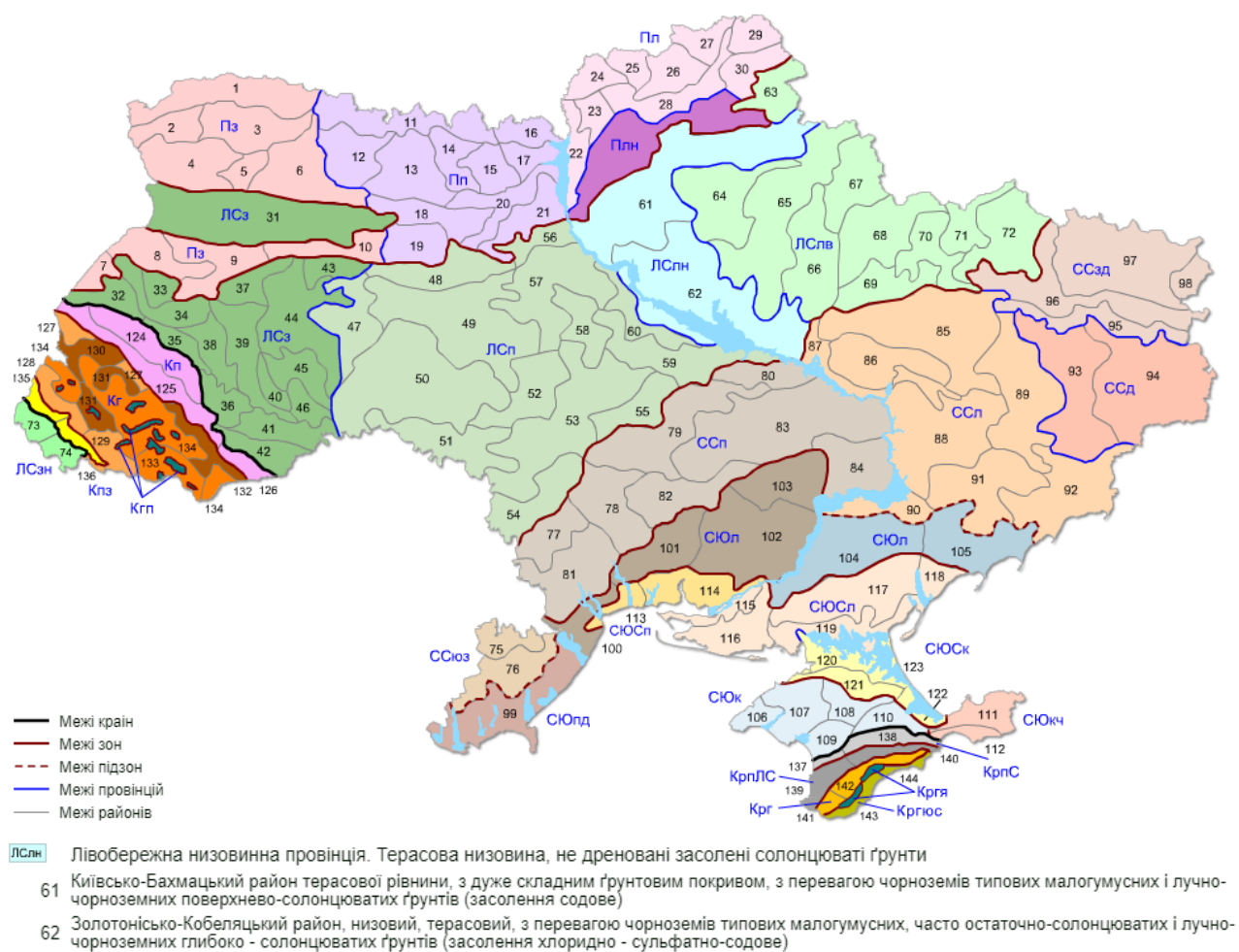

Рисунок 2.1.6.1. – Карта агроґрунтового районування України

Місце розташування району характеризується формуванням, у залежності від рівня ґрунтових вод чорноземних (2,5 м) лучно-чорноземних (2,0-2,3 м), лучних (1,3-1,7 м), лучно-болотних (0,65-1,21 м) та болотних (0,5-1 м) солонцюватих і солончакових гідроморфних ґрунтів.

Ґрунтоутворюючими породами району є сучасні та давні алювіальні відклади у заплавної частині та лесовані суглинки у місці переходу до річкової долини.

За даними Публічної кадастрової карти України (Рисунок 2.1.6.2.) територія планованої діяльності представлена пісками слабодернованими слабогумусними і негумусними, дерновими малорозвиненими піщаними і глинисто-піщаними ґрунтами.

Рисунок 2.1.6.2. – Витяг з Публічної кадастрової карти України, щодо типу ґрунтів земельної ділянки, що є місцем провадження планованої діяльності

Згідно Наказу Держкомзему України від 06.10.2003 року № 245 «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.10.2003р. за № 979/8300 зазначені ґрунти не відносяться до особливо цінних ґрунтів.

2.1.7. Ґрунтове середовище

За матеріалами агроґрунтового районування (Рисунок 2.1.7.1.), місце провадження планованої діяльності відноситься до Лісостепової Лівобережної провінції, що обумовлює специфічні особливості її ґрунтового покриву. Характерною особливістю території, що розглядається, є велика кількість строкатих ґрунтів, що пояснюється строкатістю ґрунтоутворюючих порід, різноманітністю умов зволоження.

Місце розташування району характеризується формуванням, у залежності від рівня ґрунтових вод чорноземних (2,5 м) лучно-чорноземних (2,0 - 2,3 м), лучних (1,3 - 1,7 м), лучно-болотних (0,65 - 1,21 м) та болотних (0,5 – 1 м) солонцюватих і солончакових гідроморфних ґрунтів.

Ґрунтоутворюючими породами району є сучасні та давні алювіальні відклади у заплавної частині та лесовані суглинки у місці переходу до річкової долини.

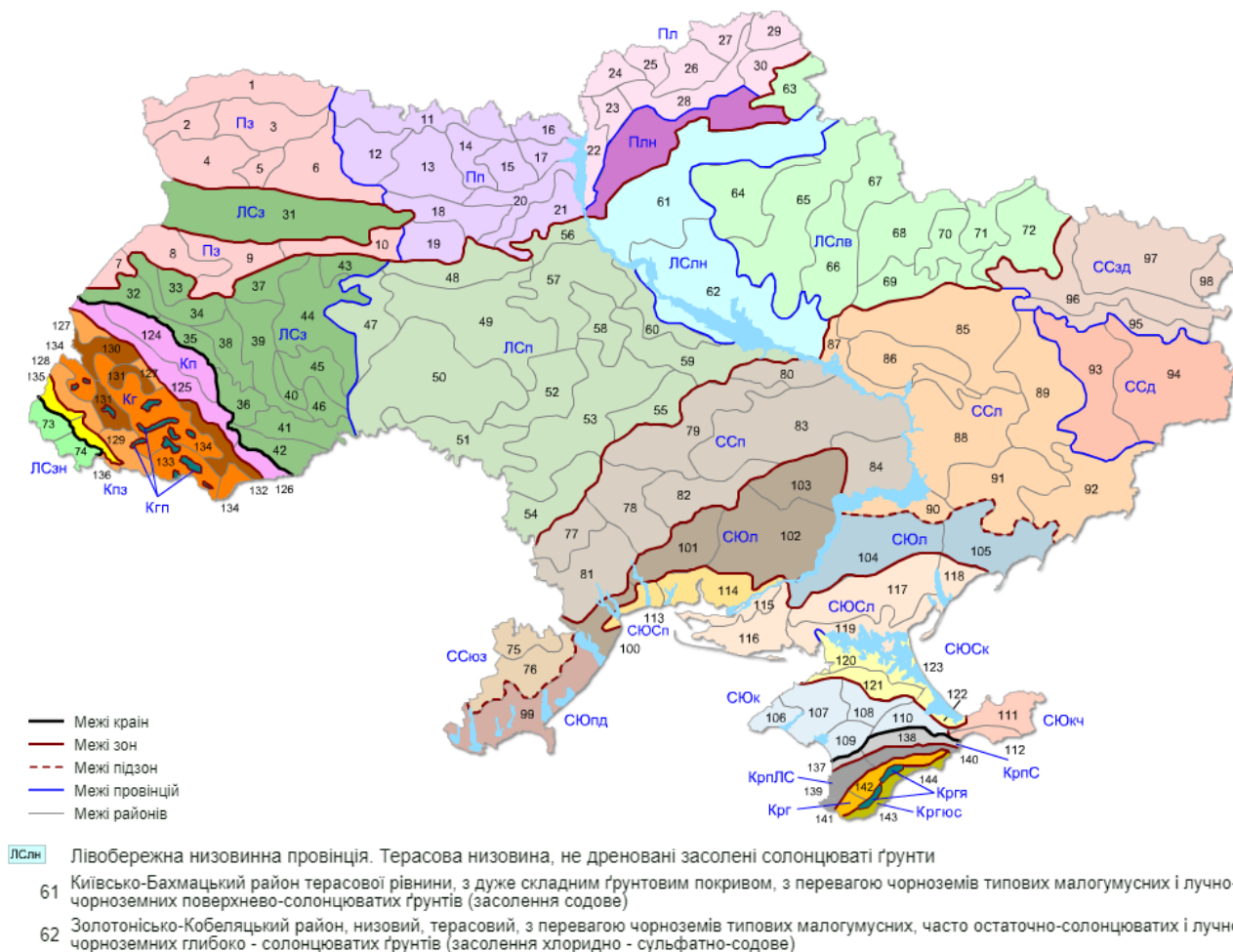

Рисунок 2.1.7.1. – Карта агроґрунтового районування України

За даними Публічної кадастрової карти України (Рисунок 2.1.7.2.) територія планованої діяльності представлена пісками слабодернованими слабогумусними і негумусними, дерновими малорозвиненими піщаними і глинисто-піщаними ґрунтами.

Рисунок 2.1.7.2. – Витяг з Публічної кадастрової карти України, щодо типу ґрунтів земельної ділянки, що є місцем провадження планованої діяльності

Згідно Наказу Держкомзему України від 06.10.2003 року № 245 «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.10.2003 р. за № 979/8300 зазначені ґрунти не відносяться до особливо цінних ґрунтів.

2.2.8. Фізико-географічне районування та біорізноманіття

Згідно фізико-географічного районування територія місця провадження планованої діяльності відноситься до Південнопридніпровської терасової низовинної області зони Лісостепу (рисунок 2.1.8.1.).

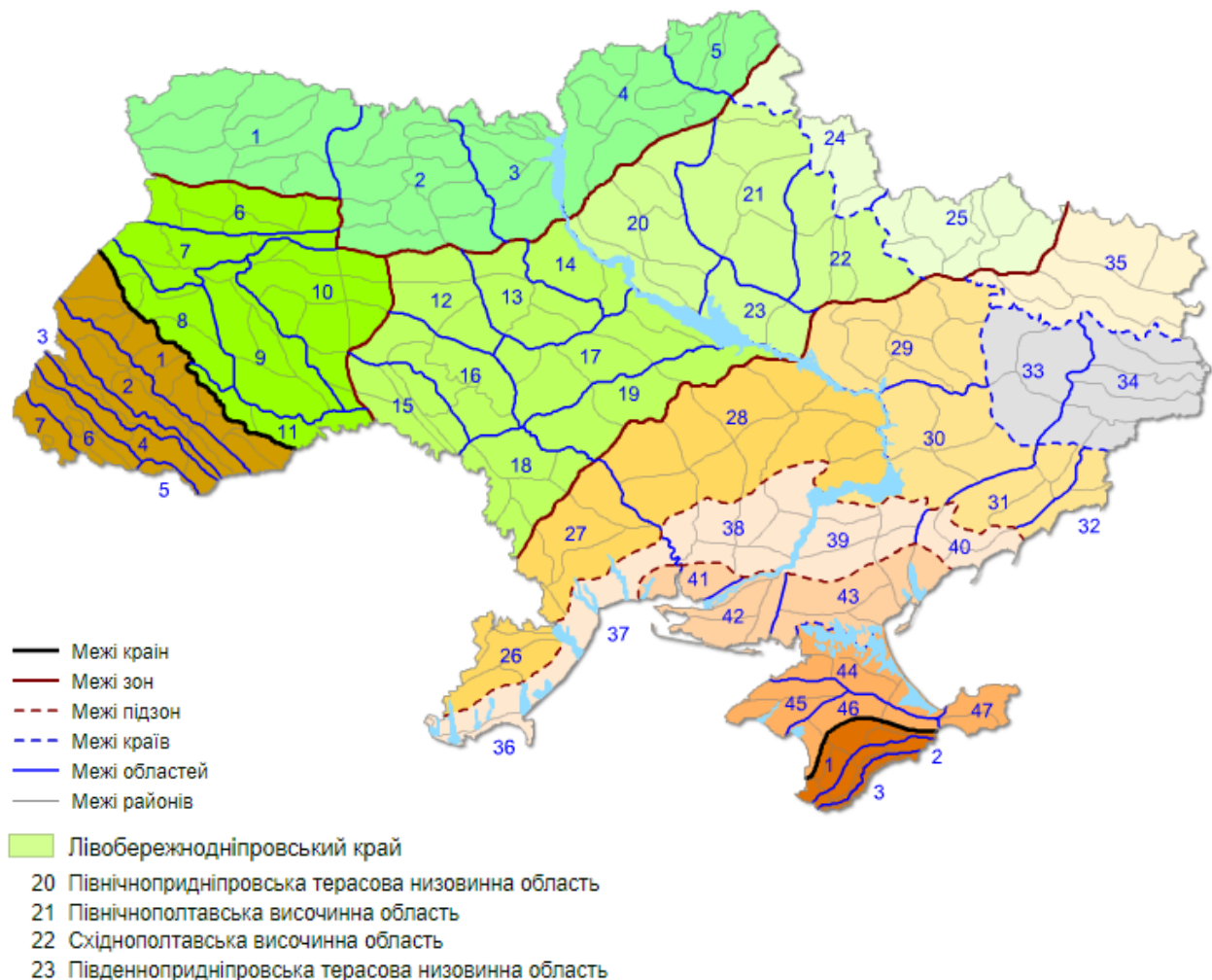

Рисунок 2.1.8.1. – Фізико-географічне районування України

Для Лісостепової зони характерне чередування лісових та степових масивів. Різниця вологості (зменшення у східному напрямку) зумовлює перевагу лісових масивів на правобережних територіях, в той час на лівобережних територіях – степових. Основна частина лісів збереглася в долинах річок. Серед дерев домінують широколистяні породи, особливо дуб, граб і бук. На бідних піщаних ґрунтах у долинах Дніпра та Сіверського Дінця, куди доходив язик давнього льодовика, острівцями трапляються соснові ліси. Доволі великі площі зони лісостепу зайняті луками. Частина з них була затоплена під час створення водосховищ. На Придніпровській низовині

подекуди збереглася болотна рослинність з осоки й очерету. Більшість луків і боліт нині використовують для вирощування багаторічних трав, як сінокоси й пасовищ.

Для тваринного світу зони лісостепу характерне поєднання представників як лісової, так і степової фауни. Тому тут на лісових ділянках зустрічаються дикий кабан, козуля європейська, благородний олень, борсук, лось, лисиця, вовк, куниця кам'яна, білка, їжак, кажани. Типовими мешканцями безлісних просторів є заєць-русак, тхір степовий, ховрах європейський і крапчастий, хом'як, тушканчик, миші. Багато птахів. У лісових масивах гніздяться строкатий дятел, горлиця, зозуля, сови, чорний і співочий дрізд, вільшанка, зяблик, шуліка. На полях селяться жайворонок, перепілка, дрохва, куріпка, вівсянка. Біля водойм – видра, ондатра, норка європейська, бобри, черепахи, тритони.

Наслідком антропогенної діяльності людини є безповоротні зміни природних ландшафтів. Так, за останні 150 років лісистість території Лісостепу зменшилась майже у 5 %, а розораність земель зросла на 75 %. Для збереження лісостепових комплексів створено природоохоронні території.

Згідно відкритих даних, на території місця провадження планованої діяльності пролягає мережа Емеральд ss Dniprodzerzhynske Reservoir (Рисунок 2.1.8.2.).

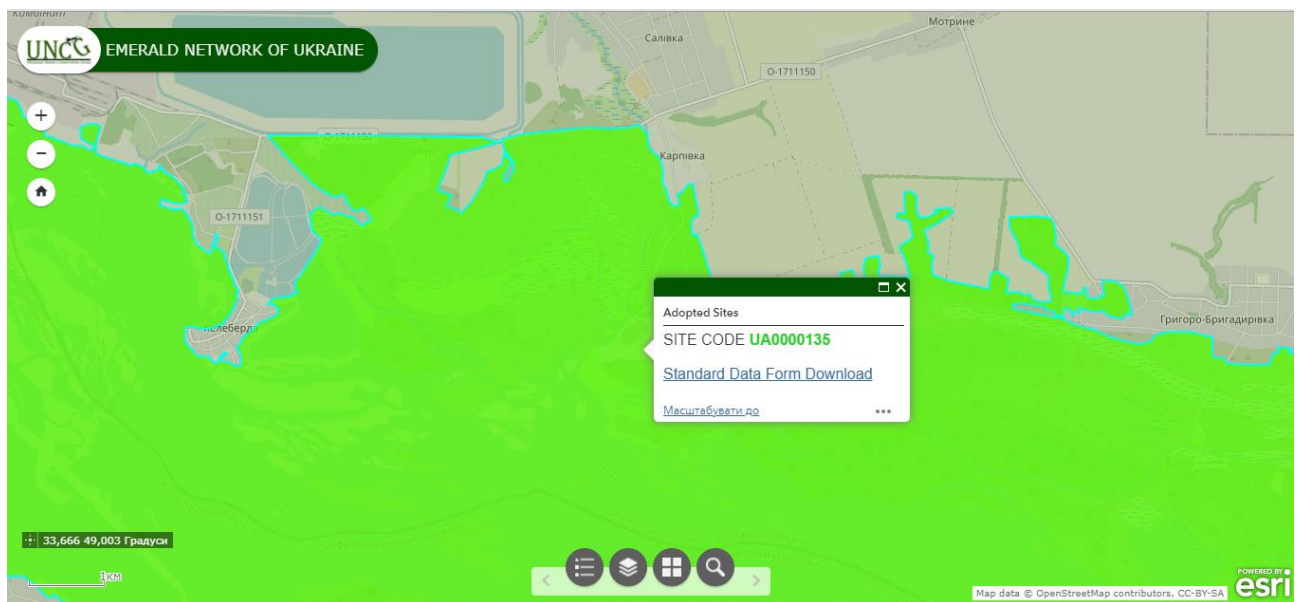

Рисунок 2.1.8.2. – Мережа Емеральд (Смарагдова мережа)

Коротка характеристика точної оцінки існуючого біорізноманіття.

Під час досліджень були застосовані наступні методи:

- Метод Уїттекера для обліку фітобіоти (визначення видової різноманітності, частоти трапляння);
- класифікація життєвих форм Раункієра для таксономічного та типологічного аналізу фітобіоти;
- типологія Базилевича для оцінки екологічної структури;
- типологія Бельгарда для оцінки еколого-фітоценозу;
- метод виявлення слідів для оцінки ссавців;

- маршрутний метод та метод гніздування для обліку птахів;
- метод визначення видового складу, біотопічної приуроченості, сезонності, міграції, живлення та добової активності для обліку інших класів тварин.

Дослідження проводилися на земельних ділянках загальною площею 22,2266 га, з яких: 1 ділянка - це ліс біля річки (4,7622 га), 2 ділянка – основний лісовий масив (12,4 га + 2,5 га), 3 ділянка – територія на південь від родовища з розрідженою чагарниковою та трав'янистою рослинністю (2,6 га) (Рисунок 2.1.8.3.).

КАРТА-СХЕМА

розташування ділянок Шматківського родовища гранітів та гнейсів ТОВ «ДІОРИТ»
на яких проводилось обстеження біорізноманіття

Масштаб 1 : 9 000

Рисунок 2.1.8.3. – Розташування ділянок Шматківського родовища для обстеження біорізноманіття.

Рослинний світ

Переважаючої породою місця провадження планованої діяльності являється Сосна звичайна. Проте, на даних територіях також є інші породи рослинності: шовковиця біла, робінія псевдоакація, дуб звичайний або черешчатий, клен ясенелистий, черемха звичайна, черемха звичайна, глід одноматочковий, ліщина звичайна, клен татарський, маслинка вузьколиста, береза повисла, верба біла, тополя біла, дерен білий або свидина біла, аморфа кущова, шипшина звичайна, паслін чорний, амброзія полинолиста, свинорий пальчастий, блекота чорна, плевроцій шребера, лишайник нігтів, золотушник звичайний, чистотіл звичайний, фіялка польова, гадючник звичайний, гвоздики дельтоподібна, лобода біла, журавець смердючий, портулак городній, молочай кипарисовий, жабриця, цмин пісковий, петрові батого або

Цикорій дикий. Для території характерним є повалені дерева, відсутність підліску та наявність сухого гілля на 70% дерев.

Причиною порушенням біоценозу є відсутність догляду (профілактичних рубок) протягом тривалого часу.

За результатами польових досліджень були виявлені небезпечні для життя та здоров'я людини види рослин (молочай кипарисовий, чистотіл звичайний) та потенційні алергени (амброзія полинолиста). Боротьба з останньою відбувається методом зкошування. Жоден з виявлених видів рослин не занесений до Червоної книги та до видів і оселищ внесених до Смарагдової мережі, усі вони є типовими для даного регіону і не потребують особливого режиму охорони.

Тваринний світ

На території провадження планованої діяльності є такі представники тваринного світу: синиця велика, дятел середній строкатий, крук, очеретянка велика, повзик, дятел великий строкатий, миша лісова, кабан дикий, лисиця звичайна, заєць сірий, їжак звичайний, вуж звичайний, вуж водяний, ящірка прудка, ящірка зелена, квакша деревна, райка звичайна.

Жоден з виявлених видів тварин та птахів не занесений до Червоної книги та до видів і оселищ внесених до Смарагдової мережі, усі вони є типовими для даного регіону і не потребують особливого режиму охорони.

Рибний світ

Оцінки водного середовища територій, що межують з Шматківським родовищем гранітів та гнейсів, виконана за матеріалами Управління державного агентства рибного господарства у Полтавській області (Полтавський рибоохоронний патруль) та «Водно-болотні угіддя Дніпровського екологічного коридору».

У акваторії Кам'янського водосховища поширені 177 видів водоростей та 39 видів вищих водних рослин. Водна рослинність притаманна мілководним територіям з глибинами до 2 м. Найпоширенішими є ценози занурених макрофітів, індикторів процесів поширення евтрофікування водойм: кушир темно-зелений, водопериця колосиста, водяний жовтець закручений.

Основні види риб, що можуть проживати в акваторії, що прилегла до місця провадження планованої діяльності: лящ, плітка, судак, плоскирка, карась сріблястий, щука, сом, сазан, білизна, окунь, краснопірка, лин, товстолоб.

Згідно результатів аналізу літературних даних, води Кам'янського водосховища та прилеглі води Дніпра являються середовищем існування видів риб, що охороняються Бернською конвенцією.

Підприємство ТОВ «ДІОРИТ» здійснює скид стічних вод у відповідності з Дозволом на спецводокористування та здійснює постійний моніторинг з метою контролю та недопущення погіршення якості поверхневих вод внаслідок своєї господарської діяльності. Враховуючи вищесказане, негативний вплив підприємства на потенційне середовище існування *Silurus glanis* та *Aspius aspius* можна оцінити як мінімальний.

2.1.9. Природно-заповідний фонд

Природо-заповідний фонд

Згідно «Екологічного паспорту Полтавської області (2020 рік)» природно-заповідний фонд (далі – ПЗФ) налічується 393 одиниці територій та об'єктів загальною площею 142789,7562 га, що складає 4,96 % від загальної площі області. З них 30 мають статус загальнодержавного значення: 2 національні природні парки, 20 заказників, 1 ботанічна пам'ятка природи, 1 ботанічний сад, 2 дендрологічних парки, 4 парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Згідно Публічної кадастрової карти (Рисунок 2.1.9.1) на території місця провадження планованої діяльності відсутні об'єкти природно-заповідного фонду України. Найближчими об'єктами ПЗФ комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Маганове» ($\approx 3,4$ км на південь) та геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Келеберда» ($\approx 5,4$ км на захід).

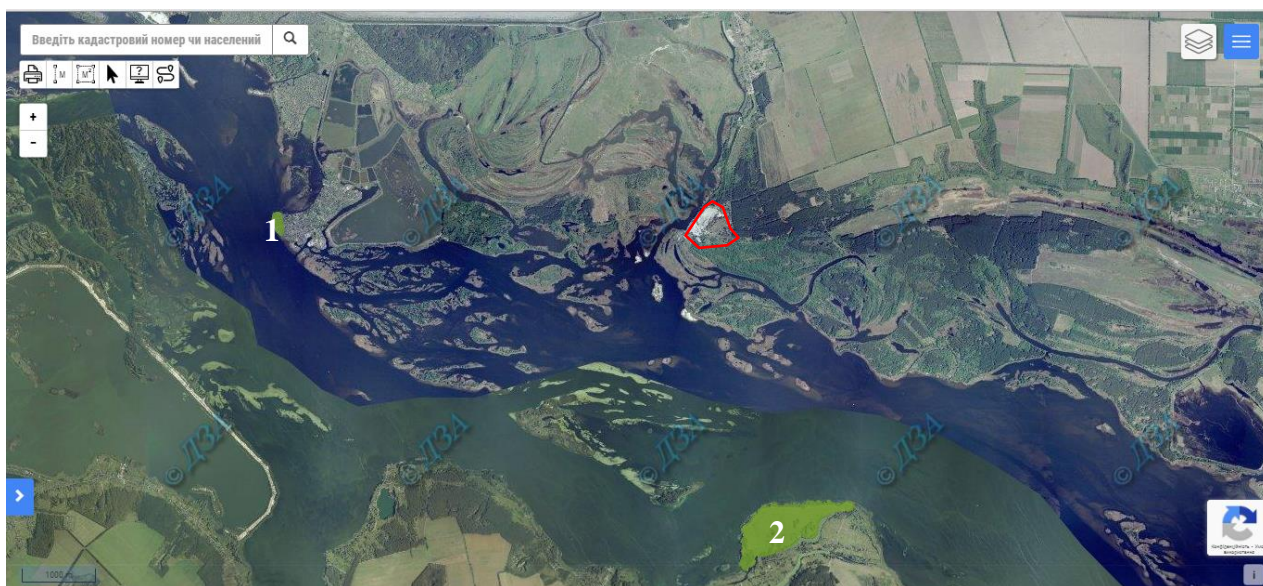

Рисунок 2.1.9.1. – Розташування об'єктів ПЗФ відносно Шматківського родовища гранітів та гнейсів ТОВ «ДІОРИТ» на публічній кадастровій карті:

- 1 - геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Келеберда»,
- 2 - комплексна пам'ятка природи місцевого значення «Маганове».

Статус геологічної пам'ятки природи місцевого значення Келеберда отримала у 1079 році. Являє собою територію площею 5 га на березі Дніпра на західній околиці села Келеберда (Кременчуцький район). Статус надано для збереження місць виходу на денну поверхню гірської породи - мігматиту, яка місцями утворює невеликі скелі.

Екологічна мережа

Екологічна мережа – це єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біологічного різноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також

інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і підлягають особливій охороні (Закон України «Про екологічну мережу», від 24.06.2004р. №1864-IV).

Екологічна мережі складається з ключових територій - природних ядер біорізноманіття, поєднаних між собою екологічними коридорами (сполучними територіями), що забезпечують обмін генетичною інформацією між ними через міграцію біоти, перенесення діаспор або інших форм сплячих зародків. До інших важливих структурних елементів екомережі належать відновлювальні, зокрема деструктивні, території, від негативного впливу яких на природні ядра захищають буферні зони.

За результатами картографічного дослідження екологічної мережі, територія провадження планованої діяльності не входить до складу екологічних коридорів та природних ядер.

Смарагдової мережі

Мережа Емеральд (Смарагдова мережа) розробляється в Україні як частина імплементації Бернської конвенції (Конвенція про дикі види флори та фауни і середовища існування у Європі), а також в рамках виконання вимог Угоди про асоціацію між Україною і Європейським Союзом (2014). Ця мережа будується в державах, що не є членами Європейського Союзу (ЄС). У країнах ЄС діє аналогічна за змістом і процедурою створення мережа Natura 2000, головна відмінність якої від мережі Емеральд – це те, що її формування ґрунтується на Пташиній та Оселищній Директивах ЄС. Після приєднання України до ЄС території мережі Емеральд будуть автоматично включені до мережі Natura 2000.

Згідно відкритих даних, на території місця провадження планованої діяльності пролягає мережа Емеральд Dniprodzerzhynske Reservoir (Рисунок 2.1.9.2.).

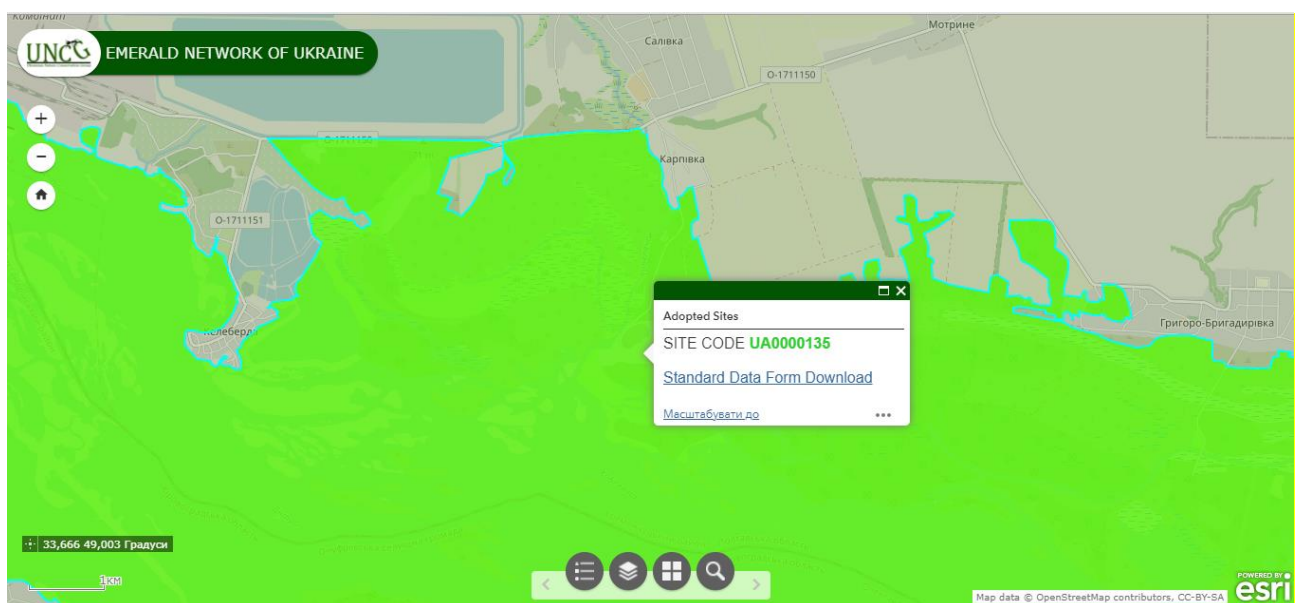

Рисунок 2.1.9.2. – Мережа Емеральд (Смарагдова мережа)

Вказаної частини Смарагдової мережі охоплює Кам'янське водосховище і має площу 54 тис. га, захоплюючи межі трьох областей: Дніпропетровської, Кіровоградської та Полтавської.

Згідно Резолюції № 4 Бернської конвенції, Dniprodzerzhynske Reservoir охоплює такі типи поселищ (Таблиця 2.1.9.1.):

Таблиця 2.1.9.1.

Код	Назва	Покриття, га
C1.222	Floating <i>Hydrocharis morsus-ranae</i> rafts	10
C1.223	Floating <i>Stratiotes aloides</i> rafts	10
C1.224	Floating <i>Utricularia australis</i> and <i>Utricularia vulgaris</i> colonies	1
C1.225	Floating <i>Salvinia natans</i> mats	10
C1.32	Free-floating vegetation of eutrophic waterbodies	20
C1.33	Rooted submerged vegetation of eutrophic waterbodies	50
C1.3411	<i>Ranunculus</i> communities in shallow water	0,1
C1.67	Turlough and lake-bottom meadows	1
C2.33	Mesotrophic vegetation of slow-flowing rivers	20
C3.51	Euro-Siberian dwarf annual amphibious swards (but excluding C3.5131 Toad-rush swards)	0,1
E1.2	Perennial calcareous grassland and basic steppes	10
E1.9	Open non-Mediterranean dry acid and neutral grassland, including inland dune grassland	10
E2.2	Low and medium altitude hay meadows	200
E3.4	Moist or wet eutropic and mesotrophic grassland	30
E5.4	Moist or wet tall-herb and fern fringes and meadows	3
E6.2	Continental inland salt steppes	20
F9.1	Riverine scrub	50
G1.11	Riverine <i>Salix</i> woodland	500
G1.3	Mediterranean riparian woodland	500
G3.4232	Sarmatic steppe <i>Pinus sylvestris</i> forests	250
X35	Inland Sand Dunes	10

2.1.10. Об'єкти культурної та археологічної спадщини

Відповідно до листа Департаменту культури і туризму Полтавської ОДА № 01-20/2526 від 18.11.2021 р., на даних територіях об'єкти культурної спадщини не обліковуються. Проте, на території зазначених земельних ділянках, розташований археологічний об'єкт – курган, але він не занесений до категорії об'єктів чи пам'яток. Також, на даних територіях в XIX-XX столітті існувало кладбище.

За умови виявлення об'єктів культурної спадщини при проведенні будь-яких земельних робіт на території населеного пункту повинні виконуватися наступні норми Законів України:

1. Обов'язкове проведення археологічних розвідок території зазначеної земельної ділянки та врахування результатів цієї розвідки при передачі земельних ділянок у власність чи користування, у тому числі під будівництво.

2. Визначення меж територій археологічних об'єктів з їх координуванням.

3. Укладення з користувачами охоронних договорів на всі об'єкти археологічної спадщини для забезпечення їх належної охорони і відповідно до вимог чинного законодавства (стаття 23 Закону України «Про охорону культурної спадщини»).

4. Заборона приватизації земельних ділянок під пам'ятками та об'єктами археології (стаття 14, 17 Закону України «Про охорону культурної спадщини», листа Держкультурспадщини від 06.12.2010 №22-3609/10, листа Міністерства культури України від 19.05.2011 №344/22/15-11).

5. Передбачення проведення охоронних археологічних досліджень у випадку планування будівництва у межах пам'яток та об'єктів археології (стаття 37 Закону України «Про охорону культурної спадщини»).

I. Закон України «Про охорону культурної спадщини»
стаття 36:

1. Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, виконавець робіт зобов'язаний зупинити їх подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи.

2. Земляні роботи можуть бути відновлені лише згідно з письмовим дозволом відповідного органу охорони культурної спадщини після завершення археологічних досліджень відповідної території.

та статті 37:

- Будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.

- Роботи на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини здійснюються за наявності письмового дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини на підставі погодженої з ним науково-проектної документації.

- З метою захисту об'єктів археології, у тому числі тих, що можуть бути виявлені, проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок у випадках, передбачених Земельним кодексом України (2768-14), погоджуються органами охорони культурної спадщини.

II. Закон України «Про охорону археологічної спадщини»
статті 19:

Юридичні і фізичні особи, у користуванні або володінні яких перебувають археологічні об'єкти або предмети, зобов'язані:

- дотримуватися всіх вимог законодавства щодо охорони і використання археологічних об'єктів або предметів;

- виконувати всі необхідні роботи виробничого характеру згідно з дозволом;

- негайно інформувати про нововиявлені об'єкти або предмети в межах території, яку вони використовують для своєї діяльності;
- сприяти і не перешкоджати будь-яким роботам з виявлення, обліку та вивчення археологічних об'єктів або предметів.

та статті 22:

Юридичні і фізичні особи, дії або бездіяльність яких завдали шкоди археологічній спадщині, несуть відповідальність відповідно до законодавства України.

2.2. АНАЛІЗ СИЛЬНИХ ТА СЛАБКИХ СТОРІН, МОЖЛИВОСТЕЙ ТА ЗАГРОЗ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ СИТУАЦІЇ ЩОДО ЕКОЛОГІЇ ТА ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ (SWOT АНАЛІЗ)

Робочою групою з проведення СЕО був виконаний SWOT-аналіз екологічної ситуації в с. Григоро-Бригадирівка результати якого наведені в Таблиці 2.2.1.

Таблиця 2.2.1.

SWOT-аналіз екологічної ситуації в с. Григоро-Бригадирівка

Сильні сторони:	Слабкі сторони:
<ul style="list-style-type: none"> - можливість розбудови соціальної інфраструктури; - можливості для розвитку малого та середнього бізнесу; - добре транспортне сполучення із обласним та іншими районними центрами; 	<ul style="list-style-type: none"> - недостатній рівень озеленення; - відсутність дієвої системи роздільного збору, сортування, переробки і утилізації господарсько-побутових відходів;
Можливості:	Загрози:
<ul style="list-style-type: none"> - збільшення рівня доступності до міжнародних фінансових ресурсів; - реалізація інвестиційних проєктів; - стимулювання енергоефективності у виробництві та житлово-комунальній сфері. 	<ul style="list-style-type: none"> - погіршення демографічної ситуації, подальше «старіння» населення; - зменшення населення через дефіцит робочих місць, та недостачі об'єктів соціального обслуговування.

2.3. ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

Стан навколишнього природного середовища території можна характеризувати як задовільний.

На перспективу передбачено поступове збільшення кар'єру. Видобувні і розкривні роботи на кар'єрі при розширенні його меж будуть проводитись по технології, що склалася на діючому кар'єрі. Ґрунтово-рослинний шар розкривних порід буде складуватися в окремий відвал, та буде використовуватися в подальшому для рекультивації. Гідрогеологічні умови нових ділянок родовища не погіршуються в порівнянні із тими, що склалися на діючому кар'єрі.

У випадку, якщо проєкт ДДП не буде затверджений:

- не буде проведено планувально-інженерної підготовки території ДДП;
- не буде вирішено питання ефективного використання території опрацювання ДПТ;
- не буде вирішено питань щодо зайнятості населення, що може спричинити відтік мешканців у інші міста та райони.

РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

Повітря

Здійснення планованої діяльності передбачається на території існуючого промислового майданчика Шматківського родовища гранітів та гнейсів ТОВ «ДІОРИТ».

Промисловий майданчик Шматківського родовища гранітів та гнейсів ТОВ «ДІОРИТ» включає:

- гранітний кар'єр;
- дробильно-сортувальний завод (лінія виробництва щебню);
- адміністративна будівля;
- гараж;
- майстерня;
- складське приміщення;
- ємність зберігання дизельного палива з паливо-роздатковою колонкою;
- ділянка зберігання автотехніки.

Процес видобування гірської маси (граніту) включає ряд технологічних операцій, а саме:

- бурові роботи;
- масовий вибух;
- переміщення гірської маси транспортними засобами.

Бурові роботи виконуються буровим верстатом СБШ-250 або аналогічним з електроприводом. У процесі роботи в атмосферне повітря здійснюється викид пилу неорганічного, до складу якого входить 70-20 % діоксиду кремнію (SiO_2).

Масовий вибух проводиться 11 раз на рік. Внаслідок вибуху гірська порода подрібнюється до розмірів, що надають змогу транспортувати гірничу масу автосамоскидами. Під час масового вибуху в атмосферне повітря викидаються оксиди азоту, оксиди вуглецю, пил неорганічний, до складу якого входить 70-20% діоксиду кремнію (SiO_2). Все це зумовлює значне забруднення атмосфери, але тривалість емісії є короткою (у межах 10 хвилин), тому ці викиди відносяться до залпових.

Підіймально-навантажувальні роботи здійснюються екскаватором ЕКГ-5 з електроприводом.

Функція дробильно-сортувального заводу - переробка гірської маси на щебінь різних фракцій. Гірська маса доставляється автотранспортом і перевантажується в приймальний бункер, а потім у шоківу дробарку для первинного подрібнення. Після етапу подрібнення, стрічковим конвеєром надходить на конусну дробарку (І), для вторинного подрібнення, потім поступає на стрічковий конвеєр, а потім до грохоту (І), який відсіює дрібні частинки. Надалі частина гірської маси, яка є вже подрібненою до потрібної фракції відвантажується до відкритого складу гранвідсіву. Інша маса неподрібненого граніту далі доставляється через стрічковий конвеєр в

тунельний бункер, а потім через стрічковий конвеєр до конусного подрібнювача (II) для подальшого подрібнення, а далі до грохотів (II) та (III). З грохотів II і III, де відбувається його поділ — на дрібніші фракції і на відсів далі по стрічковому конвеєру поступає до грохоту (IV), а потім по стрічковим конвеєрам до складу щебеня по фракціям. Під час пересипання і подрібнення гірської маси і щебню в атмосферне повітря викидається неорганічний пил, що містить 70–20% SiO_2 .

Щебінь різних фракцій надходить на відкриті склади щебню і відсіву у фракціях: відсів — 0–5 мм; щебінь — 5–10 мм, 10–20 мм, 20–40 мм. У межах розміщення відкритих складів щебню відбувається його пересипання з конвеєрів, переміщення після накопичення за допомогою навантажувачів, а також відвантаження на транспортні засоби споживачів. Під час виконання цих робіт в атмосферне повітря викидається неорганічний пил, що містить 70–20%, SiO_2 .

Технічні засоби виробництва представлено різним промисловим оснащенням та автомобілями — кар'єрними і загального призначення. Зони роботи техніки обмежено територією кар'єра — викиди забруднюючих речовин під час бурових, підіймально-навантажувальних, вантажно-розвантажувальних і транспортних робіт рівномірно розподіляються на всій території кар'єра. Крім зон роботи техніки та автотранспорту, що забезпечують технологічні процеси основного виробництва.

Енергетичні потужності виробництва забезпечуються котельнею в приміщенні адміністративної будівлі, в якій встановлено опалювальний твердопаливний котел. В якості палива на підприємстві використовуються дрова. Річна витрата палива становить близько 60 т. Відведення продуктів згоряння від котла здійснюється через димову трубу висотою 11 м, та діаметром 0,35 м.

На території розташована ємність з дизельним паливом ($V = 30 \text{ м}^3$) і відпускається паливо для транспортних засобів та іншої техніки через паливо-роздавальну колонку. Розміщуються ємності для зберігання масла моторного, а також масла індустріального.

У структуру ремонтно-механічного виробництва входить приміщення з ремонту та обслуговування техніки, до яких належать майстерня, з токарним верстатом (2 шт.), свердлильним та заточувальним верстатами, відкритий пост різання металу, відкритий пост електрозварювання, а також приміщення гаражу, де встановлені поршневі компресори (2 шт.)

В адміністративній будівлі оснащена їдальня для персоналу. Кожен робочий день їжа приготується на весь персонал 30–35 осіб на кухонному відділенні, яке оснащено електричної плитою ПЕШ-6-1350x700-22,5 кВт та пароварочно-конвективний апарат електричний кухонний типу ПКА-6-1/1ВМ.

Вода

Вплив на водне середовище під час провадження планованої діяльності пов'язаний із зміною гідрологічного режиму підземних вод внаслідок утворення глибокої виїмки, яка приводить до появи воронки депресії та у скиді кар'єрних

вод.

Шматківське родовище гранітів та гнейсів розташоване на лівому березі річки Дніпро, у верхній частині Кам'янського водосховища. Кам'янське водосховище являється одним із шістьох великих водосховищ у каскаді на Дніпрі. Утворене в 1963-1964 рр. в результаті спорудження Середньодніпровської ГЕС. Кінцеве наповнення водосховища до позначки 64 м відбулося у паводок 1965 року.

Прибережна захисна смуга для Кам'янського водосховища становить 100 м. Найменша відстань від борту кар'єру до водойми становить 80 м. Історично склалося, що з моменту розробки родовища (1964 р.), його західні межі знаходилися на близькій відстані від урізу води, а ряд об'єктів, зокрема причальна стоянка та вантажний модуль побудовані безпосередньо на нульовій ізобаті.

Згідно ст. 86 Водного кодексу України на землях водного фонду дозволено проводити видобування корисних копалин.

Водоносний горизонт Шматківського родовища гранітів та гнейсів, переважно, приурочений до тріщинуватої зони кристалічних порід і залежно від рельєфу місцевості може залягати на глибині 3,2 - 14,5 м. Ухил дзеркала водоносного горизонту направлений в бік водосховища.

Гідрогеологічні дослідження в межах розвідувальних роботах 1957-58 рр. і пошуки зруденінь в 1970 р також підтвердили слабку водонасиченість кристалічних порід (дебіти свердловин глибиною до 110 м не перевищили 2,0 м³/год.). Коефіцієнт фільтрації кристалічних порід становить 0,039-0,060 м/добу.

Сухий залишок у воді становить 680 мг/л, а загальна жорсткість її 6,9 мг екв./л. За сольовим складом вода відноситься до гідрокарбонатно-хлоридно-калієвого типу.

Проведення планованої діяльності (розширення фронту гірничих робіт) буде супроводжуватися зниженням рівня підземних вод у результаті відкачування води з кар'єру, що поліпшить гідрогеологічні умови. Північно-західний контур проходить в 100-150 м від водосховища і поверхня кристалічних порід знаходиться нижче рівня води у водосховищі, але тут корисна копалина буде розроблятися в останню чергу, коли частина розкривних порід буде осушена.

Зважаючи на низькі фільтраційні властивості розкривних порід виключається небезпека впливу водосховища на обводнення кар'єру.

Експлуатація гранітних родовищ в районі з аналогічними гідрогеологічними умовами (Чкалівське, Редутське, Пісчанське та ін.) підтверджує задовільні умови в гідрогеологічному відношенні.

Негативного впливу на навколишнє водне середовище (підземні та поверхневі води) під час експлуатації кар'єру не передбачається.

Відходи

Проведення планованої діяльності супроводжується утворенням відходів I-IV класу небезпеки від основного та допоміжних виробництв.

Поводження з відходами у відповідності до класу небезпеки наведено нижче.

Відходи 1 класу небезпеки:

- лампи люмінесцентні та відходи, які містять ртуть, інші зіпсовані або відпрацьовані тимчасово зберігаються в паперовій упаковці в окремому герметичному контейнері в закритому складському приміщенні з твердим покриттям підлоги;
- батареї та акумулятори інші зіпсовані або відпрацьовані по мірі накопичення зберігаються на металевих стелажах в закритому складському приміщенні з твердим покриттям підлоги і примусовою вентиляцією;
- батарейки зіпсовані або відпрацьовані по мірі накопичення зберігаються в щільно зачиненому контейнері в закритому складському приміщенні з твердим покриттям підлоги.

Відходи 2 класу небезпеки:

- масла та мастила моторні, трансмісійні інші зіпсовані або відпрацьовані та масла трансформаторні відпрацьовані розміщуються в металевих бочках в складському приміщенні з твердим покриттям підлоги.

Відходи 3 класу небезпеки:

- брухт чорних металів дрібний інший тимчасово розміщується на майданчику з твердим покриттям в спеціально відведеному місці;
- матеріали обтиральні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені та пісок зіпсований, забруднений або неідентифікований, його залишки, які не можуть бути використані за призначенням зберігаються у металевому контейнеру в складському приміщенні з твердим покриттям підлоги;
- матеріали фільтрувальні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені тимчасово зберігаються у металевому контейнеру в складському приміщенні з твердим покриттям підлоги;
- вміст масло-, водовідокремлювачів розміщується в щільно зачиненому контейнері в складському приміщенні з твердим покриттям підлоги.
- обладнання електронне загального призначення зіпсоване, відпрацьоване чи неремонтопридатне зберігається у контейнері у спеціально відведеному місці з твердим покриттям підлоги;
- тара металева використана, у т. ч. дрібна (банки консервні тощо), за винятком відходів тари, що утворилися під час перевезень зберігається у контейнері у спеціально відведеному місці з твердим покриттям підлоги.

Відходи 4 класу небезпеки:

- відходи (породи гірські, земля), що утворюються під час проведення розкривних робіт від видобування каменю для будівництва зберігається на території підприємства;
- матеріали абразивні та вироби з них зіпсовані, забруднені або неідентифіковані, які не можуть бути використані за призначенням зберігається у контейнері у спеціально відведеному місці з твердим покриттям підлоги;
- відходи, одержані у процесах зварювання зберігається у контейнері у спеціально відведеному місці з твердим покриттям підлоги;

- блоки фільтрувальні, плити та пластини з маси паперової некондиційні зберігаються у спеціальному контейнері в складському приміщенні з твердим покриттям підлоги;
- вироби та матеріали гумові зіпсовані або відпрацьовані зберігаються в спеціальному контейнері на майданчику з твердим покриттям підлоги в спеціально відведеному місці;
- шини, зіпсовані перед початком експлуатації, відпрацьовані, пошкоджені чи забруднені під час експлуатації зберігаються на майданчику, що має тверде покриття підлоги;
- відходи кухонні органічні, придатні для компостування зберігаються у герметичному контейнері у спеціально відведеному місці з твердим покриттям підлоги;
- одяг зношений чи зіпсований та взуття зношене чи зіпсоване зберігаються у контейнеру на території складського приміщення з твердим покриттям підлоги;
- відходи комунальні (міські) змішані, у т. ч. сміття з урн тимчасово зберігаються на території виробничих майданчиків у контейнерах на твердому покритті в місці тимчасового розміщення комунальних відходів;
- макулатура паперова та картонна, тара пластикова дрібна використана, тара скляна використана та бій скла (за винятком відходів тари, що утворилися під час перевезень, та тари аптечної) тимчасово зберігаються в окремих контейнерах з відповідним маркуванням (на твердому покритті в місці тимчасового розміщення комунальних відходів);
- відходи інші, збирання та знищення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання інфекції зберігаються в окремому контейнері з відповідним маркуванням;

Отже, під час провадження планованої діяльності передбачається утворення відходів I-IV класу небезпеки. На підприємстві впроваджена система збирання, тимчасового зберігання відходів у спеціально відведених місцях до їх передачі спеціалізованому підприємству на переробку, утилізацію чи видалення. Вплив на довкілля зумовлений операціями у сфері поводження з відходами можна охарактеризувати як мінімальний.

Ґрунтів

Провадження планованої діяльності передбачається на земельній ділянці площею 40,9622 га. Ґрунти даної місцевості представлені пісками слабодернованими слабогумусними і негумусними, дерновими малорозвиненими піщаними і глинисто-піщаними ґрунтами. Згідно наказу Держкомзему України від 06.10.2003 року № 245 «Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.10.2003 р. за № 979/8300 зазначені ґрунти не відносяться до особливо цінних ґрунтів та не відносяться до ґрунтів з особливим режимом користування.

Вплив на ґрунтове середовище під час поглиблення кар'єру відсутній.

Вплив на ґрунтове середовище під час розширення меж кар'єру являється

механічним і представлений зняттям ґрунтово-рослинного шару, його переміщенням та подальшим вилученням, що призводить до утворення кар'єрної виїмки.

Відповідно до «Робочого проекту розробки та гірничо-технічної рекультивації Шматківського родовища гранітів, розташованого у Кобеляцькому районі Полтавської області України» рекультивація порушеного ґрунтового покриву передбачає складування знятого ґрунтово-рослинного шару у зовнішній відвал та механічна посадка саджанців лісу на його площі.

Заходи, що на направлені на охорону та збереження ґрунтового покриву (селективне зняття рослинно-ґрунтового покриву, зберігання та рекультивація) відповідають вимогам ст. 166 Земельного кодексу України та ст. 52 Закону України «Про охорону земель».

Вплив на ґрунтове середовище під час експлуатації дробильно-сортувального заводу та паливо роздавального пункту можливий при аварійних розливах паливно-мастильних матеріалів. У такому випадку передбачено збір паливо-мастильних матеріалів разом з ґрунтом. Зібраний суміш направляється у спеціальне місце зберігання для наступної передачі спеціалізованому підприємству на утилізацію згідно договору.

Експлуатація та обслуговування транспортних засобів та іншої техніки здійснюється у спеціально відведеному місці з твердим покриттям підлоги (гараж), що виключає потрапляння паливо-мастильних матеріалів на відкриті ділянки ґрунту.

Ремонтні роботи на території промислового майданчик проводяться у спеціально відведеному місці з твердим покриттям підлоги (майстерня) що виключає потрапляння паливо-мастильних матеріалів та інших забруднюючих речовин на відкриті ділянки ґрунту.

Усі відходи, що утворюються під час провадження планованої діяльності зберігаються у спеціально облаштованих місцях відповідно до ДСТУ 4462.3.01:2006 «Охорона природи. Поводження з відходами. Порядок здійснення операцій», що виключають контакт з відкрити ділянками ґрунту.

Отже, вплив на ґрунти при провадженні планованої діяльності носить локалізований, тимчасовий (термін експлуатації родовища) характер. Після повного відпрацювання корисної копалини буде проведена рекультивація земель, порушених гірничими роботами. Рекультивовані землі будуть повернуті у обіг з цільовим використанням відповідно до обраного напрямку рекультивації. Незворотного негативного впливу при відпрацюванні запасів Шматківського родовища гранітів та гнейсів на ґрунти не очікується.

Ландшафт

Район розташування Шматківського родовища гранітів та гнейсів належить до західної частини Середньопридніпровського мегаблоку Українського кристалічного щита.

В геологічній будові родовища беруть участь кора вивітрювання кристалічних порід, а в місцях її відсутності, корисна копалина покрита відкладами палеогенового віку, представленими вапняками кийівської світи і

глинами харківської світи.

Розкриті породи представлені четвертинними пісками, палеогеновими глинами і вапняками, корою вивітрювання гранітів та гнейсів середньою потужністю до 24,7 м.

Корисна копалина на родовищі представлена незміненими та порушеними вивітрюванням апліт-пегматоїдними біотитовими гранітами рожевими, рожево-сірими, світло-сірими масивної структури, різнозернистими, від дрібно- до середньозернистих та гнейсами темно-сірого до чорного кольору демурійської світи архейського віку. Потужність корисної копалини в межах підрахунку запасів з абсолютною відміткою 0 м на не розкритій кар'єром площі родовища досягає 70 м. В південно-західній та центральній частинах родовища розкрито кар'єром до горизонту з абсолютною відміткою плюс 30 м.

Результатом впливу на геологічне середовище гірничих робіт при розробці Шматківського родовища гранітів та гнейсів є утворення котловиноподібної кар'єрної виїмки.

Згідно Кодексу України про надра підприємства, які здійснюють гірничодобувні роботи мають забезпечити рекультивацію порушених земель. Відповідно до «Робочого проекту розробки та гірничо-технічної рекультивації Шматківського родовища гранітів, розташованого у Кобеляцькому районі Полтавської області України» вироблений кар'єр рекультивується під водоймище технічного призначення, а інші площі під лісонасадження та чагарники.

Роботи по рекультивації планується проводити поетапно, по мірі відроблювання добувних уступів і із завершенням після повного відроблення кар'єру. Першим етапом є гірничо-технічна рекультивація, другий-біологічна.

Перший етап (гірничо-технічна рекультивація) передбачає грубе планування площ та їх підготовка під лісонасадження чи посадки кущів.

Заповнення виробленого простору водою проходить після повного відпрацювання кар'єру. Виходячи із сумарного водоприпливу заповнення до проєктного рівня відбудеться протягом 8 місяців. Водоймище призначається для технічних потреб.

Для проведення другого етапу (біологічної рекультивації) необхідно витримати час повної консолідації ґрунтів (один рік). Біологічна рекультивація включає в себе остаточне планування рекультивованої поверхні, посів суміші багаторічних трав, внесення органічних та мінеральних добрив.

Отже, планована діяльність передбачає певне втручання в геологічне середовище, що характеризується вилученням корисної копалини. Розширення меж кар'єру та подальша розробка родовища передбачає відпрацювання усього обсягу розвіданої корисної копалини. Такий підхід дає змогу раціонально використати надра з мінімальними втратами корисної копалини та рекультивувати порушені гірничими роботами землі, з метою відновлення природної рівноваги, попереджаючи розвиток небезпечних геологічних процесів після завершення видобувних робіт.

Соціально-економічний вплив від реалізації планованої діяльності носить позитивний характер, завдяки створенню низки факторів впливу:

- видобування корисної копалини забезпечить сировиною підприємства будівельної промисловості та, відповідно, сприятиме розвитку будівельної галузі району;
- експлуатація кар'єру та розвиток будівельної галузі сприятиме забезпеченню робочих місць, що сприятиме покращенню зайнятості місцевого населення;
- функціонування виробничого підприємства збільшить податкові надходження в місцевий бюджет.

Здоров'я населення

Негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається.

Згідно проведених розрахунків всі викиди забруднюючих речовин на території кар'єру є менші за нормативні вимоги (величина ГДК), а поза межами санітарно-захисної зони кар'єру вклад від кар'єрних джерел майже відсутній (всі викиди забруднюючих речовин розсіюються до рівня існуючого фонового забруднення атмосфери) - відповідно не приводять до утворення незворотних наслідків. Рівень забруднення оцінюється як «допустимий», ступінь небезпечності - «безпечний». Всі можливі ризики на соціальне середовище та здоров'я населення оцінюються як прийнятні.

Речовини, що мають канцерогенні властивості, у викидах з джерел, які будуть діяти на території кар'єру відсутні. Відповідно ризик розвитку канцерогенних ефектів на здоров'я населення - відсутній. Згідно проведеного розрахунку, ризик розвитку не канцерогенних ефектів на чутливі групи населення розглядають як зневажливо малий. Ризик розвитку не канцерогенних ефектів - відсутній.

Рівні шуму, вібрації не будуть перевищувати норми допустимого впливу.

Контроль за утворенням та подальшим поведінням з відходами та стоками дозволяє попередити їх потрапляння в навколишнє середовище а отже і умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я.

Головні, в екологічному відношенні ділянки, що потенційно зазнають впливу від рішень детального плану території:

Земельна ділянка загальною площею 43.56 га, що розглядається детальним планом території, розташована розташована за 2 км на південь від села Карпівка Кременчуцького району Полтавської області, на лівому березі річки Дніпро, у верхній частині Кам'янського водосховища. Ділянка складається з трьох земельних ділянок.

На території проєктування знаходиться Шматківське родовище розташоване в адміністративних межах Горішньоплавнівської міської об'єднаної територіальної громади Кременчуцького району Полтавської області.

Детальним планом території пропонується продовження розробки Шматківського родовища гранітів та гнейсів, розширення меж користування надрами за рахунок приєднання ділянки розташованої у східній та південно-

східній частині родовища, будівництво паливно-роздавального пункту для власних потреб та розширення існуючого дробильно-сортувального заводу ТОВ «ДІОРИТ».

РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЇ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

Планувальна організація території опрацювання передбачає її функціональне зонування з урахуванням технологічних особливостей планової діяльності, функціонального використання ділянок, відповідно до вимог пожежної та санітарної безпеки, а також враховуючи розроблену існуючу та проектну спеціалізовану робочу документацію.

Ціль планованої діяльності – продовження видобувної діяльності на Шматківському родовищі гранітів відкритим методом (кар'єр) для забезпечення сировиною підприємств будівельної промисловості.

Шматківське родовище гранітів розташоване в Кременчуцькому районі Полтавської області в 2 км на південь від села Карпівка, на лівому березі річки Дніпро, у верхній частині Кам'янського водосховища.

Загальна площа підприємства становить 40,9622 га, в т.ч. площа кар'єру – 20,1 га. Річна потужність кар'єру по видобуванню корисної копалини становить 200 тис. м³ /рік.

Відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів (ДСП 173-96), затверджених Наказом МОЗ України від 19.06.1996 р. № 173, санітарно-захисна зона для ТОВ «ДІОРИТ» «Шматківський гранітний кар'єр» становить 1500 м - кар'єри по видобуванню залізних руд відкритим способом з використанням вибухових засобів. Санітарно-захисна зона витримана та дотримується. Найближча житлова забудова знаходиться на відстані 1530 м у північному напрямку від межі кар'єру, село Карпівка.

До робіт по будівництву, облаштуванню та введенню в експлуатацію кар'єру віднесені гірничо-капітальні, гірничо-підготовчі та допоміжні роботи:

На даний час родовище частково розкрите та розроблене існуючим кар'єром.

Відповідно планована діяльність буде проваджуватись на вже розвіданому та частково розробленому кар'єром Шматківському родовищі.

Розширення кар'єру буде відбуватися поступово, спершу до видобувних робіт планується залучення ділянки площею 2,5 га (кадастровий номер 5321881300:00:006:0034), потім ділянки площею 4,7266 га, а вже після ділянки площею 9,2 га.

Видобувні і розкривні роботи на кар'єрі при розширенні його меж будуть проводитись по технології, що склалася на діючому кар'єрі.

Грунтово-рослинний шар розкривних порід буде складуватися в окремий відвал, та буде використовуватися в подальшому для рекультивації.

Гідрогеологічні умови нових ділянок родовища не погіршуються в порівнянні із тими, що склалися на діючому кар'єрі.

Безпосередня екскавація м'яких порід здійснюватиметься гідравлічним одноківшевим екскаватором HYUNDAI – R 320 LC-7 з ківшем місткістю 1,44 м³. Перевезення розкривних порід у відвал передбачається автосамоскидами БелАЗ

– 7522, 7523, 7547 та 7548 вантажопідйомністю 30-40 т та автосамоскидами Scania P 440, допоміжне обладнання – бульдозер Т-170 або аналогічний, та транспортування у відвал.

Скельний розкрит розробляється селективно з попереднім розпушенням буропідривними роботами, свердловинним або шпуровим методом (якщо висота уступу не перевищує 3м) з виділенням окремого уступу з подальшою екскавацією однокішшевим екскаватором ЕКТ-5А з ковшем місткістю 5 м³ в автосамоскиди БелАЗ – 7522, 7523, 7547 та 7548 вантажопідйомністю 30-40 т, автосамоскидами Scania P 440, та транспортування в відвал.

Зовнішній благоустрій та озеленення

Для даного об'єкта не передбачено заходів по благоустрою.

Для забезпечення комфортних умов праці на території передбачено формування комплексу обслуговування працівників виробничого підприємства. Передбачено будівництво дошкільного дитячого навчального закладу, закладу громадського харчування, торгівельних центрів та закладів, готелю, станцій технічного обслуговування автомобілів та великогабаритного автотранспорту, багаторівневого паркінгу та автомийки, складського комплексу.

Організація дорожнього руху

Кар'єрні автодороги відносяться до III (до 3 млн т/рік, зі швидкістю руху до 25 км/год) технічної категорії відповідно СНиП 2.05.07-91 «Промисловий транспорт».

Насип земляного полотна формується з ґрунтів гірничопідготовчих робіт, піску або відходів виробництва щебеню. Кар'єрні автодороги мають вигляд профільованих доріг без твердих покриттів.

Дорожній одяг для автодоріг категорії III приймається перехідного типу – з місцевого міцного щебеневого матеріалу. Дорожній одяг складається з підстилаючого шару з піску потужністю 20 см, щебеневого шару потужністю 20-25 см і верхнього шару з щебеню фр. 5-10 мм потужністю 5 см. Зміцнення узбіч відбувається за рахунок щебеню шаром не меншого 12 см. Піщаний підстилаючий шар влаштовується на всю ширину земляного полотна. Узбіччя відсипані з піску. Водовідведення з доріг здійснюється шляхом додання ухилу проїжджій частині на поперечному профілі (на одно смугових дорогах ухил односторонній) і проведенням на узбіччях доріг каналів водовідведення. Укоси і дно каналів зміцнюються посівом трав на ґрунтово-рослинному шарі.

При проєктуванні доріг прийняті такі технічні рішення:

- - кількість смуг – 1;
- - ширина проїзної частини – 5,5 м;
- - ширина узбіччя – $2 \cdot 2,75 = 5,5$ м;
- - розрахункова швидкість руху – 15 км/год;
- - мінімальний радіус кривих – 20 м;
- - найбільший позовжний похил – 100 %.

Проїзна частина в'їзних траншей по м'яким розкритим породам проєктується з твердим покриттям.

Взимку дороги чистяться від снігу, а влітку зрошуються кар'єрною водою з метою пилеподавлення.

Для забезпечення безпеки дорожнього руху в необхідних місцях на узбіччях доріг встановлено дорожні знаки. Місця встановлення дорожніх знаків затверджуються головним інженером підприємства.

Ремонт і облаштування доріг передбачається забезпечувати власними силами ТОВ «Діорит».

Після залучення до розробки ділянки надр, розташованої у східній та південно-східній частині Шматківського родовища гранітів та гнейсів, передбачається облаштування тимчасових автодоріг.

Для доставки гірничої маси на дробильно-сортувальний завод передбачається по існуючим автодорогам та заїздах.

Інженерне забезпечення, розміщення інженерних мереж, споруд

Інженерне забезпечення передбачається від існуючих та проєктних мереж згідно технічних умов експлуатуючих організацій, які отримуються на стадіях робочого проєктування.

Водопостачання

За схемою гідрогеологічного районування родовище розташоване в II-б підрайоні можливого використання для водопостачання водоносних горизонтів тріщинуватої зони кристалічних порід докембрію, відкладів палеогенової системи і алювіальних відкладів.

Водопостачання здійснюється за рахунок власної артезіанської свердловини № 3, що розташована за межами с. Григоро-Бригадирівка.

Обсяги водоспоживання на перспективу будуть залежати від кількості працівників. Розрахунок обсягів перспективного водоспоживання розраховано виходячи із норми 25 л/добу на 1 працівника та кількості працівників 178 осіб, складають 4,450 тис. л/добу.

Використання існуючої артезіанської свердловини можливе на перспективу за умови дотримання зони санітарної охорони джерела водопостачання (ЗСО I пояс – 30 м) та вимог встановлених у цій зоні.

Необхідно здійснювати періодичний контроль за якістю питної води, що використовується для водопостачання.

Водовідведення

Водовідведення здійснюється до існуючого вигрібу, що розташований на території промислового майданчика. Очистка вигрібу відбувається відповідно до умов договору № 24-р від 04.01.2021 року про надання послуг з вивезення рідких побутових відходів з КП «СпецЕко» Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області.

Скиди стічних вод з адміністративно-побутового приміщення до водних об'єктів не передбачається.

Обсяг перспективного водовідведення рівний обсягу водоспоживання і залежить від кількості робітників, виходячи з середньої норми витрати води на одного працівника, складає 4,450 тис. л на добу.

Теплопостачання

Основними споживачами тепла планованої діяльності є системи опалення та гарячого водопостачання адміністративної будівлі. Усі витрати тепла йдуть на нагрівання теплоносія у системах опалення та гарячого водопостачання адміністративної будівлі, отже, значний тепловий вплив на навколишнє середовище не передбачений.

Забезпечення теплом адміністративно-побутових приміщень, що розміщуються на проммайданчику, передбачається від твердопаливного котла AltepDuoPlus тип «КТ-2Е» потужністю 120 кВт, в якості палива використовуються дрова.

Електропостачання

Послуги з електропостачання підприємства надаються АТ «Полтаваобленерго», на основі договору про постачання електроенергії №3422 від 20.10.2008р.

На кар'єрі електрозабезпечення освітлення, адміністративно-побутового комплексу, насосного обладнання проводиться по спеціальному проекту енергопостачання районними електромережами.

Електроенергія від районних електромереж подається на кар'єр повітряними лініями електропередачі.

Електричне освітлення на кар'єрі повинно забезпечувати освітленість робочих місць у відповідності до вимог п. 8.2 розділу 8 НПАОП 0.00-1.24.10 «Правила охорони праці під час розробки родовищ корисних копалин відкритим способом», а саме: місця роботи машин в кар'єрі (робочий проммайданчик добувного уступу та вибій екскаватора, розвантажувальний майданчик біля приймального бункера на дробильно-сортувальному заводі) найменша освітленість 5 лк; кар'єрні автодороги – не менше 0,5 лк. Всі допоміжні роботи в кар'єрі, такі як буріння шпурів, розкладка негабариту, буріння свердловин, вибухові роботи, ремонтні роботи (не аварійні ремонтні роботи) мають проводитись в світлий період доби. Екскаватори, бульдозери та автосамоскиди повинні мати індивідуальні освітлювальні прилади, які дозволяють використовувати їх в темний період доби. Для освітлювальної мережі кар'єру має застосовуватись електромережа з ізолюованою нейтраллю при лінійній напрузі не вище 220 В. Для додаткового освітлення на кар'єрі встановлені на стаціонарних, а в деяких місцях, на пересувних опорах, прожектори освітлення.

Освітлювальні мережі в кар'єрі повинні обслуговуватись двома електриками в нічну зміну з кваліфікацією одного з них не нижче четвертої групи, а іншого – не нижче третьої групи.

Протипожежні заходи

ГУ ДСНС України у Полтавській області (лист № 61-04-7932/61-11 від 14.12.2021 р.), надали пропозиції для розробки проекту ДПТ. Розрахунки та пропозиції відповідно до даного листа враховані.

Гасіння пожеж передбачається через гідранти, що встановлені на мережі водопостачання та забезпечують гасіння кожної будівлі з двох гідрантів. Розрахунковий протипожежний об'єм складає 374 м³, при витратах на зовнішнє

пожежогасіння - 15 л/с, на внутрішнє пожежогасіння - 2×5,0 л/с, на автоматичне пожежогасіння – 28,8 л/с. Норми витрат прийняти у відповідності з ДБН В.2.5-74:2013, ДБН В.2.5-64:2012.

Розрахункова кількість одночасних пожеж на майданчику прийнята згідно п. 6.2.11 ДБН В.2.5-74:2013 (при площі менше 150 га) - 1.

Тривалість пожежогасіння у відповідності з п. 6.2.13 складає 3 години.

Для пожежної безпеки відповідно до розроблених Міністерством внутрішніх справ України «Правил пожежної безпеки України» і ДБН Б 2.2.-12:2019 проєктом передбачаються наступні містобудівні протипожежні заходи:

- улаштування проїздів та під'їздів до будівель;
- створення єдиної системи зелених насаджень, що у випадках пожежної небезпеки повинна; створити шляхи евакуації працюючих і під'їзду пожежних машин;
- дотримання нормативних протипожежних відстаней між будинками та спорудами;
- передбачається організація розворотних майданчиків розміром 12×12 м для можливості забору води пожежними автомобілями з пожежних резервуарів;
- облаштування споруд для зберігання засобів пожежогасіння;

Клас вогнестійкості будівельних споруд прийнято I-II ступеня з урахуванням ДБН Б.2.2-12:2019.

Інженерна підготовка території

Розширення кар'єру буде відбуватися поступово, спершу до видобувних робіт планується залучення ділянки площею 2,5 га (кадастровий номер 5321881300:00:006:0034), потім ділянки площею 4,7266 га, а вже після ділянки площею 9,2 га.

Першочергово на земельній ділянці площею 12,4 га, що плануються залучити до видобувних робіт буде проведена геологічна розвідка та затвердження розвіданих запасів, після чого будуть оформлені документи на право користування надрами.

Зараз на земельних ділянках площею 4,7266 га, 2,5 га та 12,4 га знаходяться лісові насадження, які в подальшому планується видалити, за допомогою бензопили. Після вирубки лісових насаджень передбачається корчування пнів. З метою компенсації економічних втрат від видалення зелених насаджень передбачається проведення економічної оцінки лісових насаджень та сплата компенсаційних платежів до бюджету на їх основі.

Далі на ділянках що плануються залучити до видобувних робіт буде проведено пошарове зняття ґрунтового шару, м'яких розкривних порід та гранітів порушеними вивітрюванням з подальшим їх транспортуванням та складуванням у окремий відвал.

На території земельної ділянки площею 12,4 га, яка не буде залучена до видобувних робіт, буде розміщено відвал розкривних порід та ґрунту.

Перед встановленням паливороздавального пункту буде проведено зняття ґрунтового-рослинного шару за допомогою екскаватора, та подальше його транспортування у відвал родючого шару. Рельєф ділянки – рівнинний.

Майданчик для будівництва вільний від зелених насаджень (дерев).

Містобудівні заходи щодо поліпшення стану навколишнього середовища

Відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів (ДСП 173-96), затверджених Наказом МОЗ України від 19.06.1996 р. № 173, санітарно-захисна зона для ТОВ «ДІОРІТ» «Шматківський гранітний кар'єр» становить 1500 м - кар'єри по видобуванню залізних руд відкритим способом з використанням вибухових засобів. Санітарно-захисна зона витримана та дотримується. Найближча житлова забудова знаходиться на відстані 1530 м у північному напрямку від межі кар'єру, село Карпівка.

Крім того на території наявні планувальні обмеження, представлені:

- охоронними зонами повітряних ліній електропередачі напругою 110 кВ – 20 м;
- охоронними зонами повітряних ліній електропередачі напругою 10 кВ – 10 м;
- І пояс охорони артезіанських свердловин – 30 м.

За сукупністю негативних факторів даний об'єкт не створюватиме істотний негативний вплив на соціальне та техногенне середовище і відповідає вимогам чинного законодавства з розділу охорони природного середовища, тому проєктом не передбачені спеціальні заходи з охорони навколишнього середовища.

Система розробки родовища

Процес видобування гірської маси (граніту) включає ряд технологічних операцій, а саме:

- бурові роботи;
- масовий вибух;
- переміщення гірської маси транспортними засобами.

Бурові роботи виконуються буровим верстатом СБШ-250 або аналогічним з електроприводом. У процесі роботи в атмосферне повітря здійснюється викид пилу неорганічного, до складу якого входить 70-20 % діоксиду кремнію (SiO_2).

Масовий вибух проводиться 11 раз на рік. Внаслідок вибуху гірська порода подрібнюється до розмірів, що надають змогу транспортувати гірничу масу автосамоскидами. Під час масового вибуху в атмосферне повітря викидаються оксиди азоту, оксиди вуглецю, пил неорганічний, до складу якого входить 70-20% діоксиду кремнію (SiO_2). Все це зумовлює значне забруднення атмосфери, але тривалість емісії є короткою (у межах 10 хвилин), тому ці викиди відносяться до залпових.

Підйомно-навантажувальні роботи здійснюються екскаватором ЕКГ-5 з електроприводом.

Функція дробильно-сортувального заводу - переробка гірської маси на щебінь різних фракцій. Гірська маса доставляється автотранспортом і

перевантажується в приймальний бункер, а потім у шокову дробарку для первинного подрібнення. Після етапу подрібнення, стрічковим конвеєром надходить на конусну дробарку (I), для вторинного подрібнення, потім поступає на стрічковий конвеєр, а потім до грохоту (I), який відсіює дрібні частинки. Надалі частина гірської маси, яка є вже подрібненою до потрібної фракції відвантажується до відкритого складу гранвідсіву. Інша маса неподрібненого граніту далі доставляється через стрічковий конвеєр в тунельний бункер, а потім через стрічковий конвеєр до конусного подрібнювача (II) для подальшого подрібнення, а далі до грохотів (II) та (III). З грохотів II і III, де відбувається його поділ - на дрібніші фракції і на відсів далі по стрічковому конвеєру поступає до грохоту (IV), а потім по стрічковим конвеєрам до складу щебеня по фракціям. Під час пересипання і подрібнення гірської маси і щебню в атмосферне повітря викидається неорганічний пил, що містить 70-20% SiO_2 .

Щебінь різних фракцій надходить на відкриті склади щебню і відсіву у фракціях: відсів - 0-5 мм; щебінь - 5-10 мм, 10-20 мм, 20-40 мм. У межах розміщення відкритих складів щебню відбувається його пересипання з конвеєрів, переміщення після накопичення за допомогою навантажувачів, а також відвантаження на транспортні засоби споживачів. Під час виконання цих робіт в атмосферне повітря викидається неорганічний пил, що містить 70-20%, SiO_2 .

Технічні засоби виробництва представлено різним промисловим оснащенням та автомобілями - кар'єрними і загального призначення. Зони роботи техніки обмежено територією кар'єра - викиди забруднюючих речовин під час бурових, підіймально-навантажувальних, вантажно-розвантажувальних і транспортних робіт рівномірно розподіляються на всій території кар'єра. Крім зон роботи техніки та автотранспорту, що забезпечують технологічні процеси основного виробництва.

Рекультивация

По закінченню відпрацювання запасів Шматківського родовища гранітів та гнейсів передбачений комплекс робіт по рекультивції порушених земель. Відповідно до «Робочого проекту розробки та гірничо-технічної рекультивції Шматківського родовища гранітів, розташованого у Кобеляцькому районі Полтавської області України» вироблений кар'єр рекультивується під водоймище технічного призначення, а інші площі (поверхня відвалів та уступи кар'єру) під лісонасадження та чагарники.

Роботи по рекультивції планується проводити поетапно, по мірі відроблювання добувних уступів і із завершенням після повного відроблення кар'єру. Першим етапом є гірничо-технічна рекультивация, другий-біологічна.

Перший етап (гірничо-технічна рекультивация) передбачає наступні грубе планування площ та їх підготовка під лісонасадження чи посадку кущів.

Заповнення виробленого простору водою проходить після повної відробки кар'єру. Виходячи із сумарного водоприпливу заповнення до проектного рівня відбудеться протягом 8 місяців. Водоймище призначається

для технічних потреб.

Для проведення другого етапу (біологічної рекультивації) необхідно витримати час повної консолідації ґрунтів (один рік). Біологічна рекультивація включає в себе остаточне планування рекультивованої поверхні, посів суміші багаторічних трав, внесення органічних та мінеральних добрив.

Таблиця 4.1.

**Характеристика можливих наслідків та впливу основних рішень
детального плану території**

Сфери охорони довкілля	Можливі наслідки виконання ДДП
Клімат та мікроклімат	Змін кліматичних та мікрокліматичних умов в процесі провадження планованої діяльності не очікується. Передбачається незначне теплове навантаження від транспортно-навантажувальної техніки в процесі підготовчих і основних робіт. Також у процесі виконання цих робіт передбачаються викиди парникових газів незначних обсягів.
Атмосферне повітря	Передбачаються середньотермінові середньої інтенсивності викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від буровибухових робіт, роботи транспортних засобів та кар'єрної техніки, переміщення гірської маси.
Водне середовище	Планова діяльність не передбачає використання води. Скид у поверхневі водні об'єкти здійснюється після проведення очистки і доведення вмісту забруднюючих речовин до нормативів ГДС. Отже, вплив на водні об'єкти можна охарактеризувати як мінімальний.
Ґрунт	Землі, порушені гірничими роботами при розробці родовища будуть представлені виробленим кар'єром. Після відпрацювання запасів Шматківського родовища гранітів та гнейсів планується рекультивація земель під водойму технічного характеру, а відвал – під лісонасадження.
Біорізноманіття	Планована діяльність буде мати локальний вплив на біорізноманіття, за рахунок вилучення ділянки та зняття ґрунту з рослинним шаром. Вплив на біорізноманіття виникне за рахунок присутності людей на технологічних майданчиках. Згідно відкритих даних, на території місця провадження планованої діяльності пролягає мережа Емеральд ss Dniprodzerzhynske Reservoir. Переважаючої породою місця провадження планованої діяльності являється Сосна звичайна. Слід звернути увагу, що дигресії насаджень досягла 4 стадії. Для території характерним є повалені дерева, відсутність підліску та наявність сухого гілля на 70% дерев. Жоден з наявних на території видів рослин не занесений до Червоної книги та до видів і оселищ внесених до Смарагдової мережі, усі вони є типовими для даного регіону і не потребуються особливого режиму охорони. На території проєктування наявні наступні представники тваринного світу: синиця велика, дятел середній строкатий, крук, очеретянка велика, повзик, дятел малий строкатий, дятел великий строкатий, миша лісова, кабан дикий, лисиця звичайна, заєць сірий, їжак звичайний, вуж звичайний, вуж водяний, ящірка

Сфери охорони довкілля	Можливі наслідки виконання ДДП
	<p>прудка, ящірка зелена, квакша деревна.</p> <p>Жоден з виявлених видів тварин та птахів не занесений до Червоної книги та до видів і оселищ внесених до Смарагдової мережі, усі вони є типовими для даного регіону і не потребуються особливого режиму охорони.</p> <p>Під час здійснення планованої діяльності не відбудуться невідворотні зміни, а саме виснаження і деградація складу домінуючих рослинних угруповань і фауністичних комплексів. Наземні та повітряні шляхи міграції тварин в районі розташування об'єкту відсутні.</p> <p>Проведення планової діяльності необхідно проводити з урахуванням усіх природоохоронних вимог, із постійним застосуванням контролю та моніторингу.</p>
Архітектурна, археологічна та культурна спадщина	На стан архітектурної, археологічної та культурної спадщини впливу не передбачається з огляду на відсутність таких об'єктів в межах ділянки планування та суміжних територіях.
Навколишнє соціальне середовище	Екологічна обстановка та санітарно-гігієнічний стан району розташування об'єкта – задовільні.
	Здійснення планованої діяльності носитиме позитивний вплив на соціально-економічні умови суміжних з підприємством населених пунктів в плані зайнятості населення та поповнення місцевого бюджету податковими надходженнями.
Техногенне середовище	Діяльність об'єкта не чинить антропогенного впливу на промислові, сільськогосподарські об'єкти, соціальну організацію територій і інші елементи техногенного середовища.

Загальна, зведена оцінка ймовірного впливу реалізації планової діяльності містобудівної документації на довкілля наведена в таблиці 4.2.

Таблиця 4.2.

Оцінка ймовірного впливу реалізації планової діяльності містобудівної документації на довкілля відповідно до контрольного переліку

№	Чи може реалізація планованої діяльності спричинити:	Очікування впливу			Пом'якшен ня існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
Атмосферне повітря					
1.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			+	
2.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		+		
3.	Погіршення якості атмосферного повітря?		+		
4.	Появу джерел неприємних запахів?			+	

№	Чи може реалізація планованої діяльності спричинити:	Очікування впливу			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
5.	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			+	
Водні ресурси					
6.	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?	+			
7.	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			+	
8.	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			+	
9.	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	
10.	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			+	
11.	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			+	
12.	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			+	
13.	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			+	
14.	Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод?			+	
15.	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або шляхом порушення водоносних горизонтів)?	+			
16.	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			+	
Поводження з відходами					
17.	Збільшення кількості утворених твердих побутових відходів?	+			

№	Чи може реалізація планованої діяльності спричинити:	Очікування впливу			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
18.	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?	+			
19.	Збільшення кількості відходів I- III класу небезпеки?	+			
20.	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			+	
21.	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			+	
Земельні ресурси					
22.	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?	+			
23.	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			+	
24.	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?		+		
25.	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			+	
26.	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?		+		
27.	Виникнення конфліктів між ухваленнями цілями документа державного планування та цілями місцевих громад?			+	
Біорізноманіття та рекреація					
28.	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?	+			
29.	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			+	
30.	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			+	

№	Чи може реалізація планованої діяльності спричинити:	Очікування впливу			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
31.	Порушення або деградацію середовища існування диких видів тварин?			+	
32.	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			+	
33.	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			+	
Населення та інфраструктура					
34.	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично прийнятих місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			+	
35.	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності, та зростанні кількості населення будь-якої території?			+	
36.	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			+	
37.	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?			+	
38.	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			+	
39.	Потреби нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?			+	
40.	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	
Екологічне управління та моніторинг					
41.	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	
42.	Погіршення екологічного моніторингу?			+	
43.	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	

№	Чи може реалізація планованої діяльності спричинити:	Очікування впливу			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
44.	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			+	
Інше					
45.	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?	+			
46.	Суттєве вилучення будь-якого невідновлюваного ресурсу?			+	
47.	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			+	
48.	Суттєве порушення якості природного середовища?			+	
49.	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			+	
50.	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть значними, але у сукупності можуть викликати значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	

Оцінка головних впливів на довкілля та здоров'я населення

Серед чинників, що впливають на здоров'я населення, виділяють соціально-економічні (рівень соціальної інфраструктури, умови праці, можливості оздоровлення, доходи та витрати населення, рівень життя тощо); генетичні; стан навколишнього природного середовища (що обумовлені як природними так і антропогенними факторами); наявність та рівень системи охорони здоров'я.

Згідно досліджень науковців за інтенсивністю впливу різних чинників виділяються наступні залежності.

Чинник стану навколишнього природного середовища (зокрема, забруднення повітря, води, ґрунту, фізичні фактори впливу) охоплює 20-21% впливу.

Генетично-біологічні фактори (спадковість, стать тощо) впливають на 19-20%.

На групу факторів, пов'язаних із обсягом і якістю медичного обслуговування (забезпеченість об'єктами медичної інфраструктури та фахівцями, своєчасність та якість лікування, вакцинація, періодичність медичних обстежень, державне фінансування медичної сфери тощо) припадає 8-9% впливу.

Серед ризиків впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування можна віднести: якість атмосферного повітря на ділянках впливу автотранспорту, утворення відходів I-IV класу небезпеки, мінімальний вплив на водні об'єкти.

Клімат та мікроклімат

Основні ризики.

Змін кліматичних та мікрокліматичних умов в процесі провадження планованої діяльності не очікується. Передбачається незначне теплове навантаження від транспортно-навантажувальної техніки в процесі підготовчих і основних робіт. Також у процесі виконання цих робіт передбачаються викиди парникових газів незначних обсягів.

Атмосферне повітря

Основні ризики.

Передбачаються середньотермінові середньої інтенсивності викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від буро-вибухових робіт, роботи транспортних засобів та кар'єрної техніки, переміщення гірської маси.

Водні ресурси

Основні ризики.

Планова діяльність не передбачає використання води.

Впливу на водне середовище – мінімальне. Скид у поверхневі водні об'єкти здійснюється після проведення очистки і доведення вмісту забруднюючих речовин до нормативів ГДС. Отже, вплив на водні об'єкти можна охарактеризувати як мінімальний.

Ґрунти та земельні ресурси

Основні ризики.

Землі, порушені гірничими роботами при розробці родовища будуть представлені виробленим кар'єром. Після відпрацювання запасів Шматківського родовища гранітів та гнейсів планується рекультивація земель під водойму технічного характеру, а відвал – під лісонасадження.

Біорізноманіття

Основні ризики.

Планована діяльність буде мати локальний вплив на біорізноманіття, за рахунок вилучення ділянки та зняття ґрунту з рослинним шаром. Вплив на біорізноманіття виникне за рахунок присутності людей на технологічних майданчиках. Згідно відкритих даних, на території місця провадження планованої діяльності пролягає мережа Емеральд ss Dniprodzerzhynske Reservoir.

Переважаючої породою місця провадження планованої діяльності являється Сосна звичайна. Слід звернути увагу, що дигресії насаджень досягла 4 стадії. Для території характерним є повалені дерева, відсутність підліску та наявність сухого гілля на 70% дерев. Жоден з наявних на території видів

рослин не занесений до Червоної книги та до видів і оселищ внесених до Смарагдової мережі, усі вони є типовими для даного регіону і не потребуються особливого режиму охорони.

На території проектування наявні наступні представники тваринного світу: синиця велика, дятел середній строкатий, крук, очеретянка велика, повзик, дятел малий строкатий, дятел великий строкатий, миша лісова, кабан дикий, лисиця звичайна, заєць сірий, їжак звичайний, вуж звичайний, вуж водяний, ящірка прудка, ящірка зелена, квакша деревна.

Жоден з виявлених видів тварин та птахів не занесений до Червоної книги та до видів і оселищ внесених до Смарагдової мережі, усі вони є типовими для даного регіону і не потребуються особливого режиму охорони.

Під час здійснення планованої діяльності не відбудуться невідворотні зміни, а саме виснаження і деградація складу домінуючих рослинних угруповань і фауністичних комплексів. Наземні та повітряні шляхи міграції тварин в районі розташування об'єкту відсутні.

Провадження планової діяльності необхідно проводити з урахуванням усіх природоохоронних вимог, із постійним застосуванням контролю та моніторингу.

Ризики для здоров'я населення

Основні ризики.

Провадження планової діяльності при дотриманні вимог природоохоронного та санітарного законодавства України не буде мати суттєвого впливу на здоров'я населення. Розрахунковий сумарний неканцерогенний ризик з урахуванням критичних органів та систем, які в першу чергу зазнають негативного впливу хімічних речовин, значно менше одиниці.

РОЗДІЛ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Цей розділ ґрунтується на аналізі цілей документів державної політики, які мають відношення до цілей розвитку на місцевому рівні, і визначає ступінь їх врахування і впровадження через низку проєктних рішень містобудівної документації. Проведений огляд відповідних цілей екологічної політики визначає загальні орієнтири, на основі яких оцінюються цілі та заходи генерального плану.

5.1. ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ЦІЛЯМ ПРОГРАМ ДЕРЖАВНОГО ТА МІСЦЕВОГО РІВНЯ, ГАЛУЗЕВИХ ПРОГРАМ

В процесі стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації було розглянуто значну кількість документів, що містять екологічні цілі, а також відповідні завдання у сфері охорони здоров'я та соціально-економічного розвитку. Основні цілі та завдання визначені програмами з охорони навколишнього природного середовища, що на регіональному та місцевому рівнях повторюються в програмах Соціально-економічного розвитку місцевого і регіонального рівня, та в цільових програмах місцевого і регіонального рівня.

Проєкт детального плану території в достатньо високій мірі відповідає цілям екологічної політики, встановленим на національному та регіональному рівнях; враховує більшість з них і пропонує комплекс заходів, спрямованих на їх виконання.

В галузі охорони атмосферного повітря цілі, створені на регіональному рівні, будуть впроваджені в проєкті містобудівної документації, переважно шляхом резервування ділянок певного функціонального використання в частині будівництва доріг; створення зелених насаджень в межах санітарно-захисних зон; дотримання нормативів та умов викидів забруднюючих речовин, встановлених Дозволом на викиди; здійснення регулярного контролю та кількісним та якісним складом викидів забруднюючих речовин та проведення інструментально-лабораторних вимірювань параметрів джерел викидів; забезпечення безперебійної ефективної роботи та підтримка у справному стані обладнання та устаткування, транспортних засобів та кар'єрної техніки; припинення експлуатація обладнання та устаткування, транспортних засобів та кар'єрної техніки, у викидах яких вміст забруднюючих речовин перевищує встановлені нормативи.

Реалізація цілей програм, спрямованих на **енергозбереження/енергоефективність** та скорочення викидів забруднюючих речовин від спалювальних установок, можлива на етапі вибору технологічних рішень та робочого проєктування окремих споруд систем тепло-енергопостачання, що забезпечується в процесі розроблення ОВД об'єкту, який проєктується.

У сфері **екології водокористування**, реконструкції та будівництва водопровідних мереж і каналізаційних систем цілі визначені у декількох цільових програмах, з визначенням конкретних заходів з реконструкції чи будівництва інженерних мереж і споруд та мереж, які передбачаються до реалізації у короткостроковій перспективі та повністю враховуються проєктом містобудівної документації. Підвищення якості поверхневих вод може бути досягнуто також за рахунок розширення мережі дощової каналізації та будівництва локальних очисних споруд у місцях випуску; створення та озеленення прибережних захисних смуг для всіх водних об'єктів. Також передбачаються заходи щодо інженерної підготовки та захисту території від несприятливих природних процесів, як на ділянках існуючої забудови, так і на ділянках перспективного містобудівного освоєння.

У сфері **охорони ґрунтів** проєкт детального плану території передбачає рекультивацію відпрацьованих ділянок надрокористування, покращення перспективного функціонального використання земель з благоустроєм та санітарно-гігієнічним оздоровленням території.

Одним з найважливіших питань є **видалення відходів** і залежить від реалізації рішень, визначених програмами поводження з ТПВ на регіональному рівні. Рішення детального плану території в сфері поводження з ТПВ повністю враховують цілі та проєкти передбачені регіональною цільовою програмою щодо об'єктів з переробки та утилізації ТПВ, розміщення яких передбачається за межами території проєктування.

У сфері **збереження біорізноманіття** проєкт детального плану території враховує цілі та завдання визначені на місцевому та регіональному рівні в частині врахування та визначення відповідного функціонального використання ділянок існуючих природних комплексів; врахування та раціонального використання ділянок, що входять до складу регіональної екомережі; організації територій зелених насаджень спеціального призначення.

В сфері **охорони здоров'я** та соціально-економічного розвитку рішення проєкту детального плану території в достатній мірі враховують цілі, визначені на регіональному та місцевому рівнях. План зонування визначає рекомендації щодо черговості проведення заходів із реконструкції існуючих об'єктів та із проєктування перспективних об'єктів. Для забезпечення реалізації цілей в сфері соціально-економічного розвитку території передбачається резервування ділянок промислово-комунального використання, що передбачає розміщення підприємств і об'єктів та створення додаткових робочих місць, зокрема створення виробничих та комунальних об'єктів; визначення та розміщення необхідної кількості установ та організацій громадського обслуговування.

Таким чином, аналіз цілей відповідних державних програм розвитку, змісту та проєктних рішень з просторового розвитку території, свідчить про те, що цілі та заходи, визначені проєктом детального плану, здебільшого відповідають регіональним та місцевим екологічним цілям.

Регулювання в сфері охорони довкілля на державному та місцевому рівні здійснюється на основі таких програм:

- Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року № 385;

- Стратегія сталого розвитку «Україна-2020», схвалена Указом Президента України від 12 вересня 2015 року № 5/2015;

- Програма охорони навколишнього природного середовища Полтавської області на 2022-2027 роки.

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та нормативно-правової бази України документ державного планування повинен враховувати ряд зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість дотримання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;

- виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;

- проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності та цілісності природних об'єктів і комплексів;

- узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища;

- забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації»;

- надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;

- оцінка ступеня антропогенної зміненості територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну ситуацію;

- використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкту для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля.

Основні зобов'язання у сфері охорони довкілля стосуються заходів щодо охорони земельних ресурсів, лісів, повітряного, водного та ґрунтового середовища.

Комплексні заходи з охорони довкілля ґрунтуються на пропозиціях схем і проектів районного проектування та відповідних розділів прогнозів економічного та соціального розвитку підприємств, схем генеральних планів території.

Охорона та оздоровлення навколишнього природного середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких покладена система державних законодавчих актів та регламентація планування, забудови і благоустрою населених пунктів.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля передбачають благоустрій земельної ділянки на якій планується будівництво об'єктів.

Містобудівні заходи забезпечують охорону природного середовища за рахунок раціонального функціонального зонування території, створення санітарно-захисних зон, визначення територій природно-заповідного фонду, забезпечення екологічного балансу природно-ландшафтних та урбанізованих територій.

Основні принципи екологічного захисту навколишнього середовища:

- збереження та раціональне використання цінних природних ресурсів;
- дотримання нормативів гранично допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище та санітарних нормативів в місцях забудови;
- виділення природно-заповідних, ландшафтних, курортно-рекреаційних, історико-культурних зон з відповідним режимом їх охорони;
- встановлення санітарно-захисних зон для охорони водойм, джерел водопостачання і мінеральних вод, покладів лікувальних грязей, морських пляжів тощо.

Для охорони навколишнього середовища населених пунктів у межах приміських зон на землях лісового фонду формуються «зелені зони» у складі лісопаркової та лісогосподарської частин, місць відпочинку, заповідних об'єктів. Конкретні заходи щодо захисту атмосферного, водного та ґрунтового середовища вживаються відповідно до специфіки окремих джерел забруднення.

5.2. ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ ПРОЄКТУ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВРАХУВАННЯ.

Основними напрямками співробітництва України з міжнародними організаціями є: охорона біологічного різноманіття; охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер; зміна клімату; охорона озонового шару; охорона атмосферного повітря; поводження з відходами; оцінка впливу на довкілля.

Міжнародні обов'язки Україна у сфері охорони довкілля зафіксовані у таких програмах:

- Конвенція про біологічне різноманіття, (1992 р., м. Ріо-де-Жанейро Бразилія), ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;
- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);
- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);
- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 р.);
- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.);

- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення – Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки.

Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка потребує доопрацювання на основі наукових даних. Станом на 01.01.2016 р. мережа займала близько 8% території України і в основному складається з існуючих територій природно-заповідного фонду.

Згідно відкритих даних, на території місця провадження планованої діяльності пролягає мережа Емеральд cc Dniprodzerzhynske Reservoir.

Переважаючої породою місця провадження планованої діяльності являється Сосна звичайна. Слід звернути увагу, що дигресії насаджень досягла 4 стадії. Для території характерним є повалені дерева, відсутність підліску та наявність сухого гілля на 70% дерев. Жоден з наявних на території видів рослин не занесений до Червоної книги та до видів і оселищ внесених до Смарагдової мережі, усі вони є типовими для даного регіону і не потребуються особливого режиму охорони.

На території проектування наявні наступні представники тваринного світу: синиця велика, дятел середній строкатий, крук, очеретянка велика, повзик, дятел малий строкатий, дятел великий строкатий, миша лісова, кабан дикий, лисиця звичайна, заєць сірий, їжак звичайний, вуж звичайний, вуж водяний, ящірка прудка, ящірка зелена, квакша деревна.

Жоден з виявлених видів тварин та птахів не занесений до Червоної книги та до видів і оселищ внесених до Смарагдової мережі, усі вони є типовими для даного регіону і не потребуються особливого режиму охорони.

При реалізації планованої діяльності обов'язково дотримуватися чинного природоохоронного законодавства.

РОЗДІЛ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО-, ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ – 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Наслідками для довкілля, у тому числі для здоров'я населення вважаються ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – це вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослинотрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Ймовірність того, що реалізація ДПТ призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, і в сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля є незначною.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту.

Коротко-, середньо- та довгострокові (1, 3-5, 10-15 років) наслідки – це наявність акустичних навантажень під час проведення будівельних робіт в короткостроковий період. До довгострокових наслідків можна віднести функціонування існуючих та проєктованих об'єктів, інженерне облаштування та благоустрій території з покращенням соціальних умов проживання мешканців (створення нових робочих місць, фінансові надходження у бюджет громади).

Виконання Проєкту Детальний план території земельних ділянок, кадастрові номери: 5321881300:00:006:0181, 5321881300:00:006:0094, з урахуванням перспективи розвитку прилеглих територій, які розташовані за межами с. Григоро-Бригадирівка Горішньоплавнівської міської територіальної громади Кременчуцького району Полтавської області значного негативного впливу на довкілля та здоров'я населення не передбачає.

Вплив на клімат і мікроклімат. *Кліматичні фактори (у тому числі зміна клімату та викиди парникових газів)* – незначний вплив. Змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації об'єкту відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

Вплив на атмосферне повітря. *Атмосферне повітря* – помірний вплив. Робота транспортних засобів та кар'єрної техніки, дробильно-сортувального заводу, паливо-заправного комплексу та обслуговуючих процесів супроводжуються викидами до атмосферного повітря. ТОВ «ДІОРИТ» має

Дозвіл на викиди забруднюючих речовин, який встановлює максимальні обсяги викидів для підприємства. За результатами лабораторних досліджень концентрації забруднюючих речовин в атмосферному повітрі на межі санітарно-захисної зони та результатів розрахунку розсіювання, перевищень санітарно-гігієнічних нормативів (ГДК чи ОБРВ) не виявлено.

Вплив на водні ресурси. *Водне середовище* – помірний вплив. Вплив на водне середовище полягає у скидах кар'єрних вод до акваторії Кам'янського водосховища. Перед скидом, стічні води проходять очистку відстоюванням та фільтруванням. Підприємство ТОВ «ДІОРИТ» має Дозвіл на спеціальне водокористування, що встановлює вимоги до обсягу водозабору та якісної характеристики стоків. Дозволом передбачено проведення щоквартального контролю за станом водних об'єктів у які відбувається скид, за результатами якого не було зафіксовано перевищень.

Відходи. Планова діяльність не передбачає виконання робіт, реалізація яких призведе до можливого збільшення обсягів утворення відходів.

Вплив на земельні ресурси. *Ґрунти* – значний вплив. На території місця провадження планованої діяльності поширені неродючі типи ґрунтів, з низьким вмістом органічної речовини, що непридатні для використання у сільському господарстві, переважно це піски та глинисто-піщані ґрунти. В результаті розкриття родовища ґрунтово-рослинний шар буде знятий та складований у відвал, який по закінченні буде рекультивований насадженням соснових дерев.

Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони. *Стан флори та фауни, ландшафт* – значний вплив. Розробка родовища корисних копалин призведе до значного антропогенного впливу на території площею 40,9622 га. З метою компенсації заподіяного впливу, підприємство зобов'язується провести рекультиваційні роботи. Згідно проекту рекультивації, кар'єрна виїмка буде перетворена на водойму, що призведе до появи нової екосистеми, а на прилеглих територіях відновиться рослинний покрив. Видовий склад тварин та рослин на території провадження планової діяльності поповниться за рахунок появи нової екосистеми (гідросистеми).

Під час здійснення планованої діяльності на суміжних територіях не передбачається незворотних змін, виснаження і деградації складу домінуючих рослинних угруповань і фауністичних комплексів. Наземні та повітряні шляхи міграції тварин в районі розташування об'єкту відсутні.

Ділянка планування межує з площами Смарагдової мережі України. Провадження планової діяльності необхідно проводити з урахуванням усіх природоохоронних вимог, із постійним застосуванням контролю та моніторингу.

Акустичний вплив. Джерелами шуму та вібрації будуть двигуни будівельних машин та механізмів. Проте, територія опрацювання ДПТ знаходиться на значній відстані до житлових будинків.

Вплив на культурну спадщину. *Матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину* – незначний вплив. Відповідно до даних Департаменту культури і туризму Полтавської ОДА на місці провадження планованої діяльності відсутні об'єкти культурної спадщини.

Вплив на населення. *Здоров'я населення* – незначний вплив. За результатами розрахунку розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі максимальні концентрації на межі санітарно-захисної зони та межі житлової забудови не перевищують 1 ГДК (з урахуванням фону), що відповідає вимогам санітарно-гігієнічним вимогам природоохоронного законодавства. Розрахункові канцерогенний та неканцерогенний ризики для здоров'я населення є допустимим, що свідчить про надзвичайну малу ймовірність виникнення шкідливих ефектів у населення. Соціальний ризик оцінюється як прийнятний.

Вплив на інфраструктуру. *Соціально-економічні умови* – незначний вплив. Проведення планованої діяльності, а саме розширення меж кар'єру та збільшення виробничих потужностей, буде мати позитивний вплив через створення додаткових робочих місць, збільшення надходжень у місцевий та державний бюджет.

Екологічне управління, моніторинг. Планова діяльність не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

Кумулятивний вплив. Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови. Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись можуть викликати значні наслідки. Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом часу перевершують можливість їх асиміляції або трансформації. Відповідно до статті 114 Земельного Кодексу України навколо об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електромагнітних хвиль, електронних полів, іонізуючих випромінювань тощо, з метою відокремлення таких об'єктів від територій житлової забудови створюються санітарно-захисні зони. Розміри санітарно-захисних зон для промислових підприємств та інших об'єктів, що є джерелами виробничих шкідливостей, слід встановлювати відповідно до діючих санітарних норм. Відповідно до п. 5.4 5. ДСП 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів на зовнішній межі санітарно-захисної зони, зверненої до житлової забудови, концентрації та рівні шкідливих факторів не повинні перевищувати їх гігієнічні нормативи (ГДК, ГДР), на межі курортно-рекреаційної зони – 0,8 від значення нормативу.

Детальнішу оцінку кумулятивного впливу буде здійснено на наступних стадіях проєктування, оскільки присутнє близьке територіальне розміщення поряд з об'єктом планованої діяльності інших виробничих об'єктів, діяльність яких призводить до впливу на навколишнє середовище.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту – відсутні.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) наразі відсутні. Тимчасові наслідки для довкілля при виконанні підготовчих та будівельних робіт вплив на навколишнє середовище на атмосферне повітря матиме короткочасний та локальний характер, викиди здійснюватимуться при роботі ДВЗ будівельних машин та механізмів.

Довгострокові наслідки відсутні.

Науково обґрунтований аналіз вторинних, кумулятивних та синергічних наслідків можливий за умови проведення польових досліджень, та щорічного моніторингу, які достовірно визначають масштаб та силу зазначеного впливу та запотреби слугуватимуть для уточнення цілей та заходів документу державного планування. Для такого аналізу доцільне створення інформаційних моделей навколишнього середовища, що враховуватимуть як локальні, так і глобальні зміни клімату, суспільного укладу та розвиток технологій, що можуть суттєво впливати на реалізацію документа державного планування. У разі виявлення не передбачених цим Звітом наслідків та для їх запобігання, Замовник має дотримуватись п. 1 ст. 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

РОЗДІЛ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

З метою охорони навколишнього природного середовища у даному детальному плані території передбачено виконати ряд планувальних та технічних заходів. Комплекс заходів з запобігання наслідків повинен бути виконаний через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території та виконання заходів, передбачених державними, обласними, районними цільовими програмами щодо охорони навколишнього середовища.

Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єктів доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні екоенергозберігаючі технології та матеріали, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії тощо.

Інтенсивне використання природних ресурсів, що посилюється кожного року, призвело до значного порушення природного комплексу і появи шкідливих для людини і народного господарства процесів ерозії ґрунтів, забруднення повітря, джерел водопостачання тощо.

Охорона і оздоровлення оточуючого середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких закладена система державних законодавчих актів і нормативна регламентація планування, забудови і благоустрою територій.

Ресурсозберігаючі заходи:

- раціональне використання надр з мінімальними втратами корисної копалини за рахунок передбаченого відпрацювання практично усього обсягу корисної копалини;
- використання кар'єрної води у технологічному процесі, зрошенні доріг, обладнання, тощо;
- енергозбереження за рахунок встановлення обліку електроенергії, встановлення сучасної та ефективної системи опалення адміністративного приміщення та енергозберігаючого обладнання;

Захисні заходи:

- контроль стану бортів та уступів кар'єру з метою попередження їх обвалень та зсувів;
- організація технологічного процесу з дотриманням вимог пожежної безпеки та здійснення контролю за їх дотриманням;
- контроль за дотриманням «Правил безпеки при розробці родовищ корисних копалин відкритим способом» з метою попередження виникнення аварійних ситуацій;

- регулярне здійснення пилоподавляючих заходів (зрошення) на промисловому майданчику Шматківського родовища гранітів та гнейсів та на під'їзних дорогах.

Відновлювальні заходи:

- проведення рекультивації порушених територій по завершенню виробки Шматківського родовища відповідно до «Робочий проєкт розробки та гірничо-технічної рекультивації Шматківського родовища гранітів та гнейсів, розташованого у Кобеляцькому районі Полтавської області України».

Компенсаційні заходи:

- здійснення плати за використання природних ресурсів (збір за використання надр);
- здійснення компенсаційних платежів за забруднення довкілля (сплата екологічного податку за викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря, скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти, плата за розміщення відходів).

Охоронні заходи:

Заходи, щодо охорони атмосферного повітря:

- дотримання нормативів та умов викидів забруднюючих речовин, встановлених Дозволом на викиди;
- здійснення регулярного контролю та кількісним та якісним складом викидів забруднюючих речовин та проведення інструментально-лабораторних вимірювань параметрів джерел викидів;
- забезпечення безперебійної ефективної роботи та підтримка у справному стані обладнання та устаткування, транспортних засобів та кар'єрної техніки;
- припинення експлуатація обладнання та устаткування, транспортних засобів та кар'єрної техніки, у викидах яких вміст забруднюючих речовин перевищує встановлені нормативи.

Заходи, щодо регулювання викидів у період особливо несприятливих метеорологічних умов (НМУ):

Заходи щодо регулювання викидів за несприятливих метеорологічних умов розроблені відповідно до РД 52.04.52-85 «Методические указания. Регулирование выбросов при неблагоприятных метеорологических условиях».

Підставою для вжиття заходів по регулюванню викидів в період НМУ є офіційне оголошення органами охорони навколишнього середовища або місцевими органами влади попередження про несприятливі метеоумови.

Залежно від рівня забруднення атмосфери складають попередження трьох ступенів, яким відповідають три види роботи підприємств в період НМУ.

Попередження першого ступеня складається, якщо передбачається один з декількох компонентів НМУ, при якому очікується концентрація в повітрі однієї або декількох контрольованих речовин вище ГДК.

Попередження другого ступеня складається, у разі наявності двох таких компонентів НМУ одночасно (якщо при небезпечній швидкості вітру очікуються концентрації одного або декількох контрольованих речовин вище ГДК).

Попередження третього ступеня складається при незабезпеченні необхідної чистоти атмосферного повітря заходами передбаченими для другого ступеня або при перевищенні ГДК небезпечних речовин у атмосфері у 5 разів.

При отриманні попередження I ступеня необхідно провести організаційно-технічні заходи, а саме:

- посилити контроль за точним дотриманням технологічного регламенту виробництва;
- припинення роботи устаткування на форсованому режимі.

При отриманні попередження II ступеня необхідно:

- обмежити використання транспортних систем та пересувних джерел викидів;
- заборонити необов'язкові роботи, що пов'язані із виділенням забруднюючих речовин.

При отриманні попередження III ступеня необхідно провести заходи для першого і другого режимів, крім того, необхідно знизити викиди за рахунок тимчасового скорочення продуктивності кар'єру, тобто призупинити експлуатацію обладнання.

Заходи, щодо усунення негативного впливу відходів:

- забезпечення комплексного використання матеріально-сировинних ресурсів;
- своєчасне укладання договорів із спеціалізованими підприємствами, що мають відповідну ліцензію на передачу відходів для їх подальшого зберігання, перевезення, захоронення чи утилізації;
- забезпечення повного і належного збирання відходів та недопущення їх змішування;
- облаштування та утримання місць тимчасового зберігання відходів у відповідності до умов діючих санітарно-гігієнічних нормативів;
- проведення постійного контролю за місцями тимчасового зберігання відходів.

Заходи, щодо попередження негативного впливу на здоров'я населення:

- здійснення радіаційного контролю корисних копалин;
- своєчасне та регулярне проведення оглядів та ремонту техніки та устаткування, транспортних засобів та кар'єрної техніки;
- вживатись заходи щодо недопущення впродовж доби перевищень рівнів шуму, вібрації та інших видів фізичного впливу.

Заходи, щодо охорони водного середовища:

- використання водних ресурсів відповідно до цілей та умов їх надання, встановлених у Дозволі а спецводокористування;
- дотримувати встановлених нормативів гранично допустимого скиду забруднюючих речовин та встановлених лімітів забору води, лімітів

використання води та лімітів скидання забруднюючих речовин, а також санітарних та інших вимог щодо впорядкування своєї території;

- утримувати в належному стані зони санітарної охорони джерел питного та господарсько-побутового водопостачання, прибережні захисні смуги, смуги відведення, берегові смуги водних шляхів, очисні та інші водогосподарські споруди та технічні пристрої;

- забезпечення безперебійної та ефективної роботи очисних установок стічних води.

Заходи щодо охорони ґрунтів та надр:

- охорона родовища корисних копалин від затоплення, обводнення, пожеж та інших факторів, що впливають на якість корисних копалин і промислову цінність родовища або ускладнюють їх розробку;

- з метою попередження забруднення ґрунту, місця тимчасового зберігання відходів та елементи паливо-заправного пункту мають бути облаштовані твердим герметичним покриттям.

Заходи щодо охорони об'єктів рослинного світу:

- у разі виявлення на території місця провадження планованої діяльності рідкісних рослин і таких, що перебувають під загрозою зникнення у відповідності до вимог статті 27 Закону України «Про рослинний світ» вони будуть пересажені на ділянки з однотипними умовами місцезростання;

- при виявленні під час провадження планованої діяльності рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення типових природних рослинних угруповань занесених до Зеленої книги України будуть вжиті відповідні заходи охорони, які передбачені Положенням про Зелену книгу України затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2002 р. № 1286.

Заходи щодо охорони об'єктів тваринного світу:

- збереження та недопущення погіршення середовища існування та шляхів міграції диких тварин;

- збереження цілісності природних угруповань диких тварин;

- попередження загибелі диких тварин під час здійснення виробничих процесів.

Заходи, щодо охорони об'єктів архітектури, археологічної та культурної спадщини:

- у разі виявлення на території планованої діяльності об'єктів культурної спадщини чи їх частин, у відповідності до вимог статті 23 Закону України «Про охорону культурної спадщини» підприємством буде укладений з відповідним органом охорони культурної спадщини охоронний договір.

- якщо під час проведення будь-яких земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, у відповідності до вимог статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини», виконавець робіт зупинить їх подальше ведення і протягом однієї доби буде повідомлено про це відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи.

Заходи по промисловій безпеці і охороні праці

У процесі провадження планової діяльності необхідно забезпечити:

- безпеку життя і здоров'я персоналу при проведенні підготовчих та основних робіт;
- здійснення систематичної діагностики стану обладнання з застосуванням сучасних технічних засобів;
- вчасне передбачення небезпечних виробничих процесів, отримання експертизи промислової безпеки у встановленому порядку;
- ефективне функціонування системи контролю за станом безпеки на кар'єрі, виконання вимог законодавства, норм, правил, технологічних регламентів по безпечному веденню робіт, пов'язаних з даним видом діяльності;
- розробку і затвердження інструкцій з промислової безпеки для персоналу по кожній ділянці і виду робіт;
- забезпечення осіб спеодягом, засобами індивідуального та колективного захисту;
- фінансування й організацію науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, направлених на дотримання безпеки робіт;
- вчасне проведення технічного огляду транспортної та навантажувальної техніки.

У випадку аварійної ситуації вирішальне значення для максимального зменшення збитків матимуть:

- оперативність виявлення джерела забруднення навколишнього природного середовища;
- можливість якнайшвидшого усунення аварійної ситуації і недопущення переходу в катастрофічну.

РОЗДІЛ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА

Аналітичне дослідження основних соціально-економічних і демографічних тенденцій у ретроспективі останніх років та, відповідно, моделювання соціально-економічного ландшафту (взаємонакладання стійких у часі чинників впливу) дали можливість сформулювати такі сценарії розвитку:

1. Інерційний (песимістичний) сценарій розвитку. У разі незатвердження документа державного планування, а саме детального плану території, та відмови від реалізації будівництва, призведе до неможливості подальшого економічного розвитку громади. Цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля.

За даним варіантом подальший стабільний розвиток території є очевидно проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, та погіршення ситуації в цілому.

2. Сценарій інтенсивного розвитку. ґрунтується на інтенсивному використанні існуючого ресурсного потенціалу, тобто на принципах інтенсивного типу економічного зростання. Реалізація сценарію припускає усвідомлення обмеженої ефективності суто державних інструментів політики розвитку в сучасному відкритому ринковому суспільстві.

3. Сценарій раціонального розвитку. Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єктів доцільно максимально повно використовувати сучасні високоефективні екоенергозберігаючі технології та матеріали, зокрема огорожуючі конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, сучасні альтернативні джерела енергії, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, тощо.

Проектом детального плану території необхідно передбачити застосування найкращих сучасних технологій та практик, врахувати містобудівні обмеження та особливості території.

Оскільки останній сценарій є найбільш імовірним, він став базою для формулювання стратегічного бачення розвитку. Тому в разі потреби виправдані альтернативи мають бути розглянуті в межах цього сценарію.

Інших альтернативних варіантів проекту не передбачається.

Під час підготовки Звіту про стратегічну екологічну оцінку визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування будівель і споруд, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту

містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз слабких та сильних сторін проєкту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано в регіональному плані природні умови території планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;

- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного повітря;

- оцінено зміни в природних та антропогенних екосистемах тощо.

2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;

3) розглянуто способи ліквідації можливих негативних наслідків реалізації проєкту;

4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;

5) отриманні зауваження і пропозиції до проєкту містобудівної документації;

6) проведено громадське обговорення у процесі розробки проєкту містобудівної документації.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

Ускладнення, що виникали в процесі СЕО:

До ускладнень, що виникали в процесі проведення стратегічної екологічної оцінки можна віднести:

- недостатню кількість статистичних та фактологічних даних щодо еколого-соціально-економічної характеристики Горішньоплавнівської міської територіальної громади Полтавської області та, зокрема такої інформації в розрізі окремих територій;

- відсутність офіційних даних щодо екологічних програм та програм соціально-економічного розвитку району, а також відсутність екологічних даних в розрізі окремої громади.

РОЗДІЛ 9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених в проекті «Детальний план території земельних ділянок, кадастрові номери: 5321881300:00:006:0181, 5321881300:00:006:0094, з урахуванням перспективи розвитку прилеглих територій, які розташовані за межами с. Григоро-Бригадирівка Горішньоплавнівської міської територіальної громади Кременчуцького району Полтавської області», а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

Комплекс заходів, передбачених для здійснення моніторингу та покращення стану довкілля у тому числі здоров'я населення представлений в регіональних програмах, що були прийняті Полтавською обласною радою:

На території Полтавської області були затверджені такі програми:

- Регіональна програма «Охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022 – 2027 роки»;
- Обласна цільова програма комплексного розвитку лісового господарства «Ліси Полтавщини на період 2016- 2025 роки»;
- Обласна програма «Питна вода Полтавщини» на 2022-2026 роки.

Екологічний та соціальний моніторинг об'єкту буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час будівництва і експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Необхідно здійснювати моніторинг відповідно до Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272.

Щодо впливу зумовленого викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря:

- проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин протягом провадження планової діяльності з урахуванням усіх джерел викидів відповідно до «Інструкції про зміст та порядок складання звіту проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві», затвердженої наказом Мінприроди України від 10.02.1995 р. №7;

- здійснення щорічного контролю якості атмосферного повітря на межі санітарно-захисної зони підприємства.

Контроль за станом забруднення атмосферного повітря проводиться на території ділянки планування і на межі СЗЗ шляхом визначення максимально-разових концентрацій шкідливих речовин. Точки відбору проб, крім проєктних, і кількість замірів концентрацій шкідливих речовин в атмосферному повітрі в процесі планової діяльності повинні погоджуватись з місцевими органами санітарно-епідеміологічної служби і екобезпеки. Результати замірів фіксуються в журналі.

Щодо впливу від здійснення операцій у сфері поводження з відходами:

- забезпечення належного збирання, перевезення та передачі відходів, утворюваних від планованої діяльності, згідно чинного законодавства для зберігання, оброблення, перероблення, утилізації, видалення та захоронення, а також дотримання правил екологічної безпеки при поводженні з відходами.

Щодо впливу від шумового забруднення:

- проведення вимірювань шумових характеристик на межі СЗЗ;
- проведення замірів рівнів шуму на межі житлової забудови суміжних населених пунктів.

Щодо впливу на геологічне середовище та ґрунти:

- контроль використання обсягів корисної копалини (згідно проєкту);
- контроль передбаченої площі та об'ємів вилучення ГРШ;
- контроль необхідних об'ємів використання ґрунту для рекультиваційних робіт, а також укріплення ґрунтового покриття шляхом засіву багаторічної трав'яної рослинності;
- контроль за збереженням природної поверхні та ґрунтів у межах ділянки планування, під'їзних доріг та на суміжних ділянках;
- контроль за можливими ділянками розливів ПММ від роботи гірничо-транспортної техніки.

Щодо впливу на біорізноманіття:

- контроль щодо площі зняття рослинно-ґрунтового покриття;
- контроль щодо впливу планової діяльності на біорізноманіття суміжних площ.

Що впливу на стан природних вод:

- щорічний моніторинг стану вод поруч із ділянкою планування на макро- та мікрокомпоненти склад, мінералізацію, вмісти завислих речовин, вмісти СПАР, нафтопродуктів.

Програма післяпроєктного моніторингу та контролю.

Післяпроєктний контроль необхідно здійснити за наступними критеріями:

- відповідність площі ділянки планування проєктним даним;
- відповідності суміжних територій природним характеристикам (стан алювіальних відкладів, рослинно-ґрунтового покриття, біорізноманіття);
- відповідність характеристик та обсягів рекультиваційних робіт проєктним даним.

Об'єктами післяпроектного постійного моніторингу мають бути:

- інженерно-технічні характеристики кар'єрної виїмки (площа, глибина, наявність цілика, наявність відкосів);
- геологічне середовище ділянки планування та суміжних територій;
- поверхневі води водосховища та підземні води;
- рекультивованій ґрунтово-рослинний покрив ділянки планування та суміжних територій;
- стан біорізноманіття ділянки планування та суміжних територій, річкових вод.

Об'єктами біомоніторингу мають бути пріоритетні біологічні види, рослинні угруповання та екосистеми:

- види, занесені до Червоної книги України, міжнародних «червоних» списків та міжнародних договорів,
- види, які є індикаторами загальних змін стану біорізноманіття;
- види, які вважаються небажаними для даної екосистеми (інвазивні види).

Впливи виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації проєктних рішень документу державного планування, які мають прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умови життєдіяльності та здоров'я населення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що план виконується відповідно до затвердженого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

РОЗДІЛ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Даний розділ не розглядається, адже виконання детального плану території не матиме суттєвого впливу на довкілля, враховуючи передбачений вид діяльності та те, що територія опрацювання ДПТ розташована на значній відстані від межі сусідніх держав.

РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ

Метою стратегічної екологічної оцінки Детальний план території земельних ділянок, кадастрові номери: 5321881300:00:006:0181, 5321881300:00:006:0094, з урахуванням перспективи розвитку прилеглих територій, які розташовані за межами с. Григоро-Бригадирівка Горішньоплавнівської міської територіальної громади Кременчуцького району Полтавської області є необхідність оцінювання наслідків виконання документів державного планування, сприянні сталому розвитку шляхом забезпечення охорони навколишнього середовища, безпеки життєдіяльності та охорони здоров'я населення, а також в інтегруванні екологічних вимог під час розроблення та затвердження ДДП.

У Звіті про стратегічну екологічну оцінку ДДП – детального плану території проведено оцінку наслідків виконання проєкту на навколишнє природне середовище, у тому числі для здоров'я населення та зобов'язань у сфері охорони довкілля і заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також заходів щодо моніторингу цих наслідків.

На основі статистичної інформації, адміністративних даних, результатів досліджень було охарактеризовано поточний стан довкілля населених пунктів, стан довкілля та умови життєдіяльності населення на територіях, що ймовірно зазнають впливу внаслідок виконання документа державного планування.

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки було виявлено ймовірні проблеми та наслідки для навколишнього середовища, що полягають в забрудненні атмосферного повітря внаслідок будівництва об'єктів, впливі на ґрунтове середовище при розробці будівельного майданчика; прокладанні комунікацій; будівництві та влаштуванні об'єктів. Спостерігається і акустичне забруднення довкілля внаслідок будівельних робіт, від пересування техніки, виконання земляних робіт, а також функціонуванні систем кондиціонування приміщень при експлуатації.

З метою охорони навколишнього природного середовища у даному ДДП передбачено виконати ряд планувальних та технічних заходів: заходи щодо охорони атмосферного повітря, щодо захисту водного та ґрунтового середовищ, шумозахисні заходи та заходи щодо охорони праці та пожежної безпеки. Запропоновано комплекс заходів, передбачених для здійснення моніторингу та покращення стану довкілля у тому числі здоров'я населення. Транскордонних наслідків виконання документу державного планування не очікується.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд».
2. ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території».
3. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій».
4. ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій».
5. ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів».
6. ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування».
7. ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування».
8. ДБН В.2.4.-2-2005 «Полігони твердих побутових відходів. Основні положення проектування».
9. ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку».
10. ДСП -173 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів».
11. ДСТУ-Н Б Б.1-1-12:2011 «Настанова про склад та зміст плану зонування території (зонінг)».
12. Закон України «Про відходи».
13. Закон України «Про генеральну схему планування території України».
14. Закон України «Про екологічну мережу України».
15. Закон України «Про основи містобудування».
16. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».
17. Закон України «Про охорону атмосферного повітря».
18. Закон України «Про охорону земель».
19. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».
20. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля».
21. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності».
22. Закон України «Про рослинний світ».
23. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку».
24. Закон України «Про тваринний світ».
25. Земельний, Водний та Лісовий кодекси України.
26. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.96 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів».
27. Регіональна програма «Охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022 – 2027 роки».
28. Регіональна програма «Охорони довкілля, раціонального

використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2022 – 2027 роки».

31. Обласна цільова програма комплексного розвитку лісового господарства «Ліси Полтавщини на період 2016- 2025 роки».

32. Обласна програма «Питна вода Полтавщини» на 2022-2026 роки.

33. НіП 1.02.01 «Охорона навколишнього природного середовища». Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред.Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – 234 с.

34. Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності з продовження розробки Шматківського родовища гранітів та гнейсів, розширення меж користування надрами за рахунок приєднання ділянки розташованої у східній та південно-східній частині родовища, будівництво паливороздавального пункту для власних потреб та розширення існуючого дробильно-сортувального заводу ТОВ «Діорит» за адресою 2 км на південь від села Карпівка Кременчуцького району Полтавської області, Полтава 2021 рік.

ДОДАТКИ